

Cart Co' Mque' Pab Loo Mèn Gulàaz Che'n Ciuda Rom

*Pab ngue que' ye's co' nac cart ndxè' loo mèn co'
ndxela's loo Diox por cón che'n Jesucrist, mèn co' nac
mèn gulàaz che'n ciuda Rom.*

¹ Daa, Pab, nac thìb mbi' co' nxo'f zin' cón che'n Tad Jesucrist. Yub Diox mda' lèe ndxè' loon co' nac lèe mèn co' ndxe' di's ndac che'n Diox loo mèn. Con'a nee di's yub Diox mtel' daa no yub Diox mcui daa no yub Diox mblo xà' daa par ga tethen di's con che'n di's ndac che'n Diox loo mèn no par ga tan cuent cón che'n di's ndac che'n Diox par lyá' mèn loo con' ryes.

² Diox mtan' di's no mcàbgòn Diox di's loo mèn, loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ndoore' axta pólle'a, co' nac leque di's co' mque' mèn ye's loo libr co' nac xti's Diox. ³ Di's ndac ndxè' ngòc di's co' nda' cuent cón che'n Tad Jesucrist na', Tad Jesucrist co' nac xgan' Diox. Diox mblu' le' xgan' Diox nac xal chol mèn co' ndxáal loo izlyo' tac Tad Jesucrist, xgan' Diox, mbi'th yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè'. Ngóol Tad Jesucrist por cón che'n bin che'n thìb mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey pólá. ⁴ Yub Diox mblo ro no mblu' too Diox Jesucrist le' Jesucrist nac xgan'pe' Diox no ndxàp Jesucrist rye loothe con' roo con' xèn la's nii Jesucrist no la's ya' Jesucrist. Tataa mbli Diox loo Jesucrist por ngòc Jesucrist thìb mbi' natú'pe' loo Diox thidtene láth mque

tee ban Jesucrist loo izlyo'. Por cona, yub Diox mblo ro cóñ che'n Jesucrist co'se' mblo xban Diox Jesucrist làth mèn nguth. ⁵ Por cóñ che'n Jesucrist, Diox mbli angngòc con' ndac loo nu'. Diox mtel' nu' no mxo'f zin' Diox zin' loo nu' por cóñ che'n Jesucrist par hue' nu' di's cóñ che'n Jesucrist no par co nu' yalbàn loo mèn co' nac mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' par bel'que' nzo ndxep mèn par neda co' yila's loo cóñ che'n Jesucrist no co' tyubdi's loo cóñ che'n Jesucrist. ⁶ Làth rye mèn naciona nzo gu'. Diox ngurez gu' no mblec Diox gu' par ngòò gu' loo cóñ che'n Jesucrist.

⁷ Daa, Pab, ngue que' ye's co' nac cart ndxè' loo ryete gu', gu' co' nzo ban le'n ciuda Rom ndxè', gu' co' anze'f nque' lezo' Diox ñèe Diox, gu' co' Diox ngurez par cue ban gu' loo Diox. Nac gu' mèn co' ngro xà'pe' loo cóñ che'n xab izlyo' par ngòc gu' che'npe' Diox. Ndlyazen le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na' tolo li anggàc con' ndac loo gu'. No ndlyazen le' Diox xud na' no Tad Jesucrist na' angli nagàl yo lezo' gu' loo Diox no cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'.

Pab ndlya's ya too naa mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesucrist, mèn co' nabán ciuda Rom.

⁸ Nerleque' con' co' ngue niin loo gu' loo cart ndxè' nac con' ndxè': Co'se' mbezen Diox por lèe Jesucrist, mbezen loo Diox daa: Diox quix U', Diox, por cóñ che'n ryete gu' co' nzo ban ciuda Rom tac ndxathque' no ndxènque' dib athu loo izlyo' cóñ che'n xá mod ndxela's ndac gu' loo Jesucrist.

⁹ Loo Diox co' ngue xo'f zin'en ndlin sirv dib nzo

yéquen no dib nzo lezon co'se' ndethen cóن che'n di's ndac co' nac cóن che'n xgan'pe' Diox. Diox mda' cuent cón chenen no nanee Diox cón chenen xá mod indxathlasten cón che'n gu' co'se' mbezen Diox. ¹⁰ Ña'ben loo Diox co'se' mbezen Diox zin thib huiz no zin thib ze xyal' ned xyal' yó' loon par gal neen máa gu' par nedrè' chele' Diox nee lezo' tataa gáca loon. ¹¹ Tac anze'f ndryo' ndlyen' lezon, ndlyazen ñeen máa gu' par lyath non gu'. No lu'en loo gu' ndxep con' co' nac cón che'n Xpii Natú' co' ly'a's Xpii Natú' li gu' cón che'n Crist par tataa mod toloque' cue née gu' no toloque' xo'f zin' gu' cón che'n Crist. ¹² Con' co' ngue niin loo gu' ndxè' nee di's le' gu' lyath no daa par tolo ye'th lezon. No lin par tolo ye'th lezo' gu' loo co' nac cón che'n leque yalndxela's co' ndxap thib na' no tedib na' loo Crist.

¹³ Ndlyazen le' gu' non no ta' gu' cuent, mèn huesen por cón che'n Crist, huax vez mblyazen gal neen máa gu' par tolo yila's mèn làth gu' xal nde tee ndlin loo mèn taamas lugar co'te' nde tee ndyee'en loo mèn loo izlyo' par gáca le' gu' tolo ta' cuent cón che'n Diox par tolo li gu' co' nee lezo' Diox. Per axta nalle' tarte lin gan gal neen máa gu' tac nzo ndxep con' co' nca' loon. ¹⁴ Part cón chenen, ndyaquen, por fuers nquin ga lon yalbán loo rye mèn, que naca loo mèn co' nda' lau cuent, que naca loo chol mèntèe, que naca loo mèn co' ndxác, que naca loo mèn co' indxácte, mèn co', por derech, nau' loo nau' yéc. ¹⁵ Por cona, altant ndoon no mbli nablen daa par gal lon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo ryete gu' co' nac mèn che'n ciuda Rom, ne.

Diox ndlu' loo di's ndac che'n Diox: Con' roo no con' xèn nac co' ndli Diox loo mèn par ndlyá' mèn loo con' ryes.

¹⁶ Nec thìb mod no nec tedib mod inthyonte daa ngon yalbàn cóñ che'n di's ndac ndxè' loo mèn tac con' co' nac cóñ che'n di's ndac ndxè', le'i nac co' ndxàp Diox la's nii Diox no la's ya' Diox par lá' Diox mèn loo con' ryes, loo ryete mèn co' tyal yila's loo Crist por cóñ che'n di's ndac. Mnibe' Diox loo lezo' Diox nerleque' co mèn yalbàn loo mèn nación Israel no yiloa co mèn yalbàn loo mèn taamas nación co' inacte mèn nación Israel. ¹⁷ Tac por cóñ che'n di's ndac ndxè' Diox ndlu' loo na' le' Diox ndyal yòo na' loo cóñ che'n Diox ante por yila's na' loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesucrist. No ndlu' di's ndac ndxè' loo na' le' Diox mbez nac mèn mèn nalì no mèn nambìi loo Diox ante por ndxela's mèn loo di's ndac che'n Diox por cóñ che'n leque Jesucrist. Tataa ndxab Diox xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Mèn co' ngo Diox cuent no mèn co' mdyal Diox yòo mèn loo cóñ che'n Diox, ante loo Diox yila's mèn no gàp mèn yalxla's láth nzi tee ban mèn loo izlyo' ndxè'.

Trè' ndlu' cóñ che'n ryete mèn co' ndxàp xquin no co' ndxàp xtol loo Diox dib athu loo izlyo'.

¹⁸ Na' nanee no nda' na' cuent le' Diox co' nzo loo bé' ngue go xo'f loo mèn, por cóñ che'n yaltìi co' ndxàc loo mèn, le' Diox ndxecloo ñìe Diox mèn ye'rsin' co' indlide con' nalì no con' nambìi loo Diox. Por ryethe con' zab co' ndli mèn, nca' mèn loo taamas mèn co' ndlyá's ta' cuent no co' ndlyá's té' th cóñ che'n Diox co' nac con' lìcpe'. ¹⁹ Ryete mèn ye'rsin' non no nanee mèna con' co' nzoque'

mod ta' mèn cuent cóñ che'n Diox no con' co' nzote mod non mèn cóñ che'n Diox. Con'a ndryo xo'floo mèn tac yub Diox mblo xo'fa loo mèn. ²⁰ Huax con' co' nac cóñ che'n Diox idxú'de loo mèn. Mastale' idxú'da loo mèn, per non mèn no nanee mèn le' Diox ndxàp rye loothe con' la's nii Diox no la's ya' Diox thidtene. No non mèn le' Diox nac thidte Dioxpe'. No non mèn con' ndxè' axta co'se' mblec Diox izlyo' no mxèn' Diox izlyo' tac ndxòn mèn no nanee mèn le' Diox mxèn' ryethe con' co' nacsua'le'. Di's ndxè' nac di's co' ndxòn mèn no nda' mèn cuent cóñ che'n Diox. Por cona, yende mod gab mèn loo Diox le' mèn inonte no inaneede mèn mase ndxep con' co' nac cóñ che'n Diox par ne'gàpte mèn xquin mèn no xtol mèn. ²¹ Mastale' tataa mod mbli Diox par nda' mèn cuent cóñ che'n Diox, no ndlibe' mèn Diox por cóñ che'n con' roo con' xèn co' mbli Diox loo izlyo', ne'nglide mèn con' guryath no con' guryèn loo Diox xal ndxàal li mèna loo Diox. Ne' ne' ngab mèn: Diox quix U', Diox, loo Diox. Ndx'e'leque', lugar de ngli mèn con' guryath no con' guryèn loo Diox, ale le'le' mcuaau yéc mèna no mcuaau lezo' mèna loo cóñ che'n Diox. Yende mod càb con' ndac loo xtùuz co' ndli mèna xtùuz cóñ che'n Diox. ²² Mastale' mbez mèn loo xtàa mèn: Anze'f ndxác na', ¿lé'?, per ale ndx'e'leque', ngòc tont mèn. ²³ Ale ndx'e'leque', mblá'ya' mèn cóñ che'n Diox, Diox co' ne'lyuxte no co' ne'lith node. Ne'tolode ngli mèna cas loo thidte Diox. Mtlo mèna, mtoxcua' mèna gunab co' nac mdo' co' ñaa xal mèn co' ndlyux no co' ndlith no. No mtoxcua' mèna gunab che'n mbin co' ñaa xal mbin. Mtoxcua' mèna gunab che'n mbel' co' ñaa xal mbel'. No mtoxcua' mèna gunab che'n chol má' co' nzi'f chop

nii chop ya'. Ngòc con'a diox che'npe' mèna.

²⁴ Por cona, Diox mblá'ya' mèna par tolo mbli mèna con' ye'rsin' no con' zab no chol xtùuz zab co' ndryo' ndlyen' lezo' mèna par li mèna. Con' co' ndli mèna con thìb xtàa mèna no con tedib xtàa mèna nac con' nathon no con' ye'rsin' loo mèn co' indxàalte li mèna. ²⁵ Mèna mse' mod che'n mèna tac ne'nglide mèna cas loo con' lìcpe' co' nac cón che'npe' Diox. Ndxe'leque', asembli mèna par más mbli mèna cas no ngola's mèna loo con' co' nac yalgutyè'. Mtlo mèna, mbli mèna con' guryath no con' guryèn loo chol con' co' mblec Diox no co' mxèn' Diox co' ndxab mèn nac mdo' mèn. No mtlo mèna, mbli mèna sirv loo chol con' co' nabán, que naca mèn, que naca má'. Ne'nglide mèna con' guryath no con' guryèn loo yub Diox. Ne' ne' ngli mèna sirv loo Dioxpe' co' mxèn' izlyo'. Loo Dioxa ndxàal ngab mèn di's ndac no di's natú'. No ndxàal ngab mèn thidte Diox nac Diox roo Diox xèn loo lín' co' ntlo, no loo lín' co' ndxelo, no loo lín' co' ne'lith node. Tataaque' gàca.

²⁶ Por con' co' ndli mèna, co' nee di's, nac con' co' ngue niin loo gu' ndxè', Diox mblá'ya' mèna loo rye con' co' ncàb nthyon mèn, co' nee di's, axta xa'gota mse' mod xal ndli mèngot yalmbi' no yalngot par li xa'gota yalmbi' no yalngot con chol mènbi' no con xtàagot xa', co' indxàalte li xa'got. ²⁷ Lomisque' mod ne, rye mèn co' nac mènbi'a mblá'. Ya ne'nglide mènbi' yalmbi' co' ndli mèn yalmbi' con sa'lpe' mènbi'. Ale le'le', mzyo mènbi'a con xtàambi' mènbi' par li mènbi' yalmbi' con xtàambi' mènbi'a axta mbyac lezo' mènbi'. Per thidtene inthyonte mèna co'se' li mèna con'a mastale' naca co' ndli

nthyon mèn. Per nzyalque' mèna tataa mod ndxàc yalquìi loo mèna por con' ndli no mèna lad mèna tac inacte con'a con' co' ndxàal li mèna.

²⁸ Texalque' ne'ngòode lezo' mèna par tolo li mèna cas loo Diox par tolo libe' mèna Diox, ¿lé'? , Diox mblá'ya' mèna par mbli mèna thib xtùuz xin no thib xtùuz cap par li mèna con' co' idxàalte li mèna. ²⁹ Más de cona, ndxàp mèna thib mod xin no thib mod cap par li mèna ryethe con' co' inacte con' nalì no con' co' nac con' ye'rsin'. Nac mèna mèn nguud no mèn naad loo cón che'n Diox. Nquelith mèna con' co' nac che'n xtàa mèna. Ncua'n mèna mod li mèna con' ye'rsin' loo xtàa mèna. Ndxan tín' lezo' mèna ñèe mèna xtàa mèna. Ncua'n mèna mod guthxù' mèna xtàa mèna. Ncua'n mèna mod yoo tín' mèna con xtàa mèna. Nquedlii mèna xtàa mèna. Anze'f ndxòo lezo' mèna ta' mèna cuent yix no nteri'th mèna cuent yix. No ncua'n mèna mod li mèna chol con' ye'rsin' loo xtàa mèn. ³⁰ Nac mèna mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n thib xtàa mèn no cón che'n tedib xtàa mèn. Ndxòo xyàn lezo' mèna co'se' ndxòn mèna cón che'n Diox. Nac mèna mèn co' ndxàp nxyan' ñèe xtàa mèn. Nac mèna mèn co' ndye's no co' nxyal'. Nac mèna mèn co' nzi'f no ntxocua' con' ye'rsin' co' ndli mèn. Nac mèna mèn co' indyubdi'ste loo xud no loo xna'. ³¹ Nac mèna mèn naxèn. Illicte ndli mèna con' co' mbez mèna li mèna. Nac mèna mèn co' inque'de lezo' ñèe xtàa. Nac mèna mèn co' indlyatte lezo' ñèe xtàa. ³² Mastale' huen huen non mèna no nanee mèna le' Diox tub rez ryethe con' co' ndli mèn, no ndxàalque' ryo xà' mèna loo Diox thidtene yiloa por cón che'n con' ye'rsin' co' ngue li mèna, per ale ndxe'leque',

sate más tolo ndli mèna con'a. No iante con'ade ndli mèna. Ale ndyac lezo' mèna ñèe mèna taamas mèn co' ndli con'a.

2

Diox ndub rez cóñ che'n mèn xal nac con' lìcpe'.

¹ Hui' gu' nexa. Gu' co' ngüi' no co' ñaa loo xtàa gu', no ndyac gu' le' xtàa gu' ngue tee cua'n xquin xtàa gu' no xtol xtàa gu', na nii loo gu': Yende mod gab gu' idxàpte gu' xquin gu' no xtol gu'. Tac co'se' ngüi' gu' no ñaa gu' loo con' co' ngue tee li xtàa gu' par quexù' gu' xtàa gu', ne'ta'de gu' cuent ale leque gu' ngue tub rez cóñ che'n gu', ne. Tac leque gu' co' ngüi' no co' ñaa loo xtàa gu'a, leque gu' ndli con' ndli xtàa gu'a. ² Nanee na' le' Diox naliqe' ngüi' no naliqe' ndub rez Diox cóñ che'n mèn xalque' nac mod co', lìcque', ndli mèn co'se' nquexù' Diox mèn, mèn co' ndli rye loothe con' ye'rsin'a. ³ Gu' co' ngüi' no ñaa loo xtàa gu' loo ryethe con' ndli xtàa gu', no nquexù' gu' xtàa gu' loo con' ndli xtàa gu', no ndli gu' leque con' ndli xtàa gu', ¿ché' ndyac gu' no ché' ndli gu' cuent lyá' gu' co'se' tub rez Diox cóñ che'n gu', cà'? ¡Pà gáca tataa, ey! ⁴ ¿Ché' ndyac gu' yende cóñ gáç loo gu' por nxìis no gu' cóñ che'n Diox, no ndlá' gu' ryethe con' ndac co' ndli Diox loo gu', no mod co' ncha'la's Diox ñèe Diox gu' thib lad, cà'? No ¿ché' tarte ñee gu' no ché' tarte ta' gu' cuent le' ryethe con' ndac co' ndli Diox loo gu' ndlu' loo gu' xá mod li gu' par lyàa yéc gu' no par lyàa lezo' gu' loo Diox par zye' mod ye'rsin' co' ndxàp gu', cà'? ¡Máa yob yéc gu', yey! ⁵ Anze'f naad gu' no anze'f nguud gu'. Indiya'ste gu' lá' gu' rye con' co' nac xquin gu' no co' nac xtol gu' co' ndxàp gu'.

Cona, leque gu' sate más ngue li par tolo zi'f gu' xquin gu' no xtol gu' loo gu' par tolo yecloo tín' Diox ñée Diox gu' co'se' zin huiz no zin ze nali tub rez Diox cóñ che'n xtol mèn loo mèn. ⁶ Co'se' gác leque huiz co' yecloo Diox loo mèn co'se' yilo tub rez Diox cóñ che'n con' co' mbli thib thib mèn, sya, càba loo thib thib mèn xalque' mbli mèn láth naban mèn loo izlyo'. ⁷ Mèn co' thidteneque' mbli née mèn par li mèn con' huen, loo mèna li Diox par yòo ban no mèna Diox thidtene tac mèna ncua'n mod gác con' roo con' xèn che'npe' Diox loo mèna. No ncua'n mèna mod gác con' guryath no con' guryèn che'npe' Diox loo mèna. No ncua'n mèna mod par yòo mèna co'te' ne'gathte mèna thidtene. ⁸ Per mèn co' ndye's no mèn co' nxyal' no mèn co' ñee loon cóñ che'npe' mèn, no inacte mèna mèn co' yoo lezo' tyubdi's mèna loo co' nac co' lìcpe', ndxe'leque', más ndxòo lezo' mèna li mèna chol con' ye'rsin', loo leque mèn co' nac mèn naad no mèn nguud Diox yecloo ñée Diox mèna. No tetì Diox mèna axta plóthe. ⁹ Gác yalquìi tín' no yalnaxi tín' loo ryete mèn co' ndli chol con' ye'rsin'. Nerleque' gáca loo mèn nación Israel. No yiloa, gáca loo taamas mèn co' inacte mèn nación Israel. ¹⁰ Per mastale' tataa li Diox loo mèn ye'rsin', loo chol mèn co' thidtene mbli née loo con' ndac, loo mèna gác con' roo con' xèn, no con' guryath no con' guryèn. No li Diox loo mèna rye nda rye ndye'th mèna cue ban mèna. Nerleque' gáca loo mèn nación Israel no yiloa gáca loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

¹¹ Tac Diox inacte xal mèn co' ndli más ndyu' thib mèn leque tedib mèn. ¹² Ryete mèn co' ne'nque node ley co' mxo'f Moisés loo mèn, chele'

mèna cu'a'n xquin mèna no xtol mèna, mèna lyux mastale' ne'nque node mèna leya. Lomisque' ne, ryete mèn co' ncua'n xquin mèn no xtol mèn, mastale' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèna, por cón che'n leque ley co' mque no mèna, Diox tub rez loo mèna no quexù' Diox mèna. ¹³ Mèn co' ante ndxòn cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ne'ta'de Diox lugar no ne'tyalte Diox yòò mèna loo cón che'n Diox par gàc mèna mèn nali no mèn nambìi loo Diox. Ndx'e'leque', mèn co' ndyubdi's cón che'n xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, Diox tyal no ta' Diox lugar yòò mèna loo cón che'n Diox par gàc mèna mèn nali no mèn nambìi loo Diox. ¹⁴ Tac mèn tith co' inacte mèn nación Israel, co' ne'nque node ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mastale' ne'nque node mèna leya, mèna ngure ban lique' xalque' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Mèna ndlii tataa tac ndxàp mèna thìb mod co' nac mod che'npe' mèna. Mastale' ne'ngàpte mèna ley co' mxo'f Moisés loo mèn, leque mèna ndli xal ñibe'pe' mod co' ndxàp mèna làth mèna loo mèn. Mod co' ndxàp mèna nac leype' mèna. ¹⁵ Mèn tith co' inacte mèn nación Israel, co' indxàpte ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, mèna ndxàp thìb mod co' ndlu' le' mèna, lìcque', ndxàp thìb ley le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn co' ñibe' loo mèn co' nac mod che'n mèna. No con' co' nden' mèn le'n lezo' mèn co'se' mbli mèna chol con', ¿ché' con' ndac mbli mèna o ché' con' ye'rsin' mbli mèna? con'a ndlu' loo mèna nzo thìb ley le'n xtùuz mèna no le'n lezo' mèna. Lomisque' ne, xtùuz co' ndxàp mèna ndlu' cón che'n ley co' nzo le'n lezo' mèn tac ndxep vez xtùuz mèn nquexù'

mèn loo con' mbli mèn. No ndxep vez xtùuz mèn ndli ndyub razon cón che'n mèn. ¹⁶ Tataaque' gáca co'se' zin thib huiz no zin thib ze co'se' ñibe' Diox loo Tad Jesucrist par tub rez Tad Jesucrist cón che'n ryete con' co' xexte mbli mèn xal ndlu' di's ndac ndxè' co' ngon yalbàn.

Trè' ndlu' le' mèn nación Israel más mdubdi's loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

¹⁷ Hui' gu' nexa, mèn nación Israel, gu' co' ngue no lèepe' co' nac lèe mèn nación Israel, susque' anze'f nquenap gu' gu' loo ley co' mxo'f Moisés loo gu'. No ndye's gu' no nxyal' gu' loo con' co' nac cón che'n Diox. Anze'f ndxác gu', ndli gu' cuent, ¿lé'? ¹⁸ Mbez gu' nanee gu' no non gu' cón che'n ryethe con' co' nee lezo' Diox. No mbez gu' ndxòo lezo' gu' cui gu' con' ndac tac ley co' mxo'f Moisés loo gu' ndlu'i loo gu', ¿lé'? ¹⁹ No ndyac gu' anze'f ndxác gu' par tyoo ner gu' loo mèn co' ndxàc xal mèn sieu loo cón che'n Diox. No ndyac gu' ndxác gu' tenii gu' yéc mèn no tenii gu' lezo' mèn, mèn co' ncuau loo no mèn co' ncuau yéc loo cón che'n Diox, ¿lé'? ²⁰ Ale ndyac gu' anze'f ndxác gu' par lu' gu' loo mèn co' nac mèn naxèn co' nau' loo nau' yéc loo cón che'n Diox. No mbez gu' nac gu' xal thib maistr che'n mèn co' nac xal myen' bix loo cón che'n Diox. No ndyac gu' le' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn ndub ryete di's co' nquin ta' mèn cuent no non mèn par li mèn ante con' co' nac lìcpe'. ²¹ Per hui' gu' nexa. Gu' co' ndlu' loo taamas mèn, ¿chonon indlu'de leque gu' gu'? No gu' co' ngo yalbàn no co' nde'th loo taamas mèn, mbez gu' loo mèn indxàalte li huan' mèn, ¿chonon leque gu' ndli huan', sya? ²² Gu' co'

mbez idxàalte li mèn yalburrid, ¿chonon ndli gu' yalburrid, sya? Gu' co' ndxeclloo ñèe chol mdo', ¿chonon ndli huan' gu' con' co' ndxàp mdo' gudo' mdo', sya? ²³ Gu' co' anze'f ndye's por ngue no gu' ley co' mxo'f Moisés loo gu', indlide gu' con' guryath no con' guryèn loo Diox tac indlide gu' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo gu'. ²⁴ Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Le' mèn co' nabán dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel, mèna ñii yèe ñii tìi cón che'n Diox por ndxàp gu' dol loo Diox.

²⁵ Lìca, ntac yalndxela's co' ndxàp gu' co' nac circuncisión chele' gu', lìcque', ndyubdi'sque' loo ley co' mxo'f Moisés loo gu'. Per chele' gu' indyubdi'ste xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo gu', le' sya, ndxàca loo gu' xal mèn co' idxàcte circuncidar loo. Per por part che'n Diox, yende cón ntac ngàc circuncidar gu'. ²⁶ Per ndxe'leque', chele' thib mèn co' idxela'ste loo yalndxela'sa no ndyubdi's mèna xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo gu', nac mèna xal mèn co' ndxàp yalndxela's che'n circuncisión, mastale' indlide mèna cas loo yalndxela's che'n circuncisión. ²⁷ Per hui' gu' nexa. Ndxe'leque', mèn co' idxàpte yalndxela's che'n circuncisión no nzi tee li mèna xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèna hui' no ñaa mèna loo gu' le' gu' indyubdi'ste xal ndub di's loo ley mastale' nzo'f di's ngòc circuncidar gu'. Por cona, mèn co' idxàpte yalndxela's che'n circuncisión, mèna tub rez cón che'n gu' no quexù' mèna gu' loo Diox. ²⁸ Inacte mèn mèn nación Israel, mèn co' ndlu' loo mèn ngue li mèn xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Ne' ne' inac mèn mèn nación Israel, mèn co'

ante ngue no yalndxela's che'n circuncisión, mèn co' ndxàc circuncidar lad. ²⁹ Ndxe'leque', mèn co', lìcque', nac mèn nación Israel, mèna nac mèn co' ndxòn xti's Diox no mèn co' ndyubdi's loo ryethe con' ñibe' Diox loo mèn. Le' yalndxela's co' nac circuncisión co' nac co' lìcpe' na, nac thìb mod co' ndxàp mèn le'n lezo' mèn no le'n xtùuz mèn par nteche ntexyath mèn le'n lezo' mèn no le'n xtùuz mèn, co' nee di's, thidtene tyubdi's mèna loo Diox. Inacte con'a con' co' ndli mèn xtùuz no co' nteche ntexyath mèn xtùuz mèn xal nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ndxe'leque', con' co' ndli mèn xtùuz no con' co' nteche no co' ntexyath le'n lezo' mèn nac co' ndlu' mèn loo xtàa mèn thidteneque' ndoo lezo' mèn ndyubdi's mèn loo Diox. Mèn co', lìcque', nac mèn nación Israelpe' no mèn co', lìcque', ngòc circuncidar lad, ndxe'leque', mèna ndyu' loo Diox. No indyu'de mèna loo mèn co' nac xtàa mèn.

3

¹ Daa, Pab, nibdiz tedib con' loo gu' loo cart ndxè' co' ngue que'en ye's loo gu', gu' co' nac mèn gulàaz mèn ciuda Rom: ¿Ché' más ndyu' mèn nación Israel por nac mèna mèn nación Israel, cà'? ¿Ché' por ndxàc circuncidar mèn nación Israel cona más ntac mèn nación Israel loo Diox, cà'? ² Yende xàa. Con' co' ndli más ndyu' mèn nación Israel nac: Anze'f thìb con' ndac ngòc loo mèn nación Israel huax mod. Nerleque' con' ndac co' ngòc loo mèn nación Israel ngòc le' Diox ngòp yalxla's loo mèna par mda' Diox lugar loo mèna quenap mèna libr co' nac xti's Diox. ³ Pues, ¿cón ndli? Chele' ndxep mèn nación Israel ne'ndalte ngala's loo Diox le' Diox li

con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn, ¿ché' por cona ne'lida Diox con' co' mcàbgòn Diox li Diox, sya, cà'? Yende xàa. ⁴ Nec thìb mod no nec tedib mod, ¿lé'? Ndxe'leque', Diox ndlique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn. Diox ndli ante con' co' nac lìcpe' mastale' chol mèn co' nziri' ndyè' xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Mèn yila's no co ro mèn le' di's co' ñii U', Diox, nac lìcpe'. No co'se' hui' mèn no la's mèn loo con' ndli U', gàca le' mèn gab: Lìcque' nac mod co' ndli Diox con' no nalì ndli Diox con'.

⁵ ¿Cón gab na', sya? Niin con' ndxè' loo gu' xal ndyoodi's chol mén co' alithe ndyoodi's: Chele' con' ye'rsin' co' ndli mèn ndlu' loo mèn le' Diox, lìcque', nac thìb Diox nalì no thìb Diox nambìi loo con' ndli Diox, ¿ché' nzo mod gab na' le' Diox inacte Diox nalì no Diox nambìi co'se' tetìi Diox mèn por con' ye'rsin' co' ndli mèn, cà'? ⁶ Nec thìb mod no nec tedib mod ne'gabte na' le' Diox inacte Diox nalì no Diox nambìi, ¿lé'? Tac chele' Diox, lìcque', inacte Diox nalì no Diox nambìi, ¿xá mod nalì no nambìi tub rez Diox cón che'n mèn loo izlyo', sya?

⁷ Lomisque' mod ne, chele' daa ngue tyè' par tataa mod tolo gàc más con' roo con' xèn loo Diox por ndyè'en, sya, ¿chonon ndub rez Diox cón ch-enen le' daa nac thìb mbi' co' ndxàp xtol, sya? Yende xàa. Nalì no nambìi nac Diox. ⁸ Niin tedib con' loo gu', ne: Chele' Diox, lìcque', tataa nac, ¿chonon ne'tolode li na' con' ye'rsin' par tolo li Diox con' ndac loo na', sya? Di's ndxè' nac di's co' asendli mèn taandxè' mbez mèn le' nu' tataa mod ndlu' loo mèn. Per rye mèn co' tataa mbeza, nalìque' no nambìique' tub rez Diox cón

che'n ryethe con' ye'rsin' co' ngue li mèna par tyactìi mèna yiloa xal ndxàal gàca loo mèna.

Pab ndlu' le' ryete mèn ndxàp xtol.

⁹ ¿Cón, sya? ¿Ché' ndli gu' cuent más mèn ndac nac na' co' nac mèn nación Israel leque chol mèn co' inacte mèn nación Israel, cà'? Yende xàa. Nec thìb mod no nec tedib mod gàca tataa, ¿lé'? Tac nu' mquexù'le' loo mèn nación Israel xal loo taamas mèn co' nziri'loo izlyo' co' inacte mèn nación Israel le' ryete mèn dib athu loo izlyo' mcua'n xquin mèn par ndxàp mèn xtol mèn loo Diox. ¹⁰ Cón che'n con' ndxè' nac di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Nec thìb mèn co' nzi tee ban loo izlyo' ndxè', inzi tee ban lide mèn loo Diox thidtene.

¹¹ Yende chó mèn nda' cuent cón nac más con' ndac. Ne' ne' yen thìb mèn co' tyal cua'n thidte Diox co' nac merpe' Diox.

¹² Ryete mèn ngro xà' loo cón che'n Diox. Ndlá'ya' mèn cón che'n Diox. Nzi tee huan mèna loo cón che'n Diox. Por derech, yende cón ntac mèna loo Diox. Yende chó mèn ndli con' ndac. Per nec thìb mèn ndli par li mèn con' ndac loo Diox.

¹³ Más ndli mèna ndyoodi's mèna di's zab no di's cap. Nac looz mèna no ro mèna co'se' ndyoodi's mèn di's xal thìb bá' thebol co' ndyen' co'te' ca's mèn tedib thebol. Con di's co' ndyoodi's mèn nquedìi mèn xtàa mèn. No nac di's co' ndyoodi's mèna xal thìb cuan' che'n mbel' co' lèe huid co' ndli nden' mèn xal ndxàca loo mèn co'se' nquele thìb huid mèn.

14 Mèn co' tataa nac nguèe no nsuc. No ante ndoo lezo' mèna ndyoodi's mèna antub di's zab no di's cap co' ndli ndxetoo xyàn lezo' mèn.

15 Ndyub quìi ndyub bèel lezo' mèna par cua'n mèna mod guth mèna xtàa mèna.

16 Rye ned ngue tee mèna, ngue telux mèna mèn no ngue telux mèna con' co' nac che'n mèn.

17 Ne' ne' incua'n mèna mod que tee ban mèna rye nda mèna no rye ndye'th mèna làth xtàa mèna par cue see tee lezo' mèna.

18 Ne' ne' indli mèna xtùuz cóñ che'n Diox par zyeb mèna loo cóñ che'n Diox.

19 Per na' naneele' le' ryete di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn nac di's co' ñibe' loo mèn co' ndoo nque loo leya par yende chó mèn càb ro loo Diox. No mbezque' di's loo leya le' Diox nalì tub rez cóñ che'n ryete mèn co'se' tub rez Diox cóñ che'n mèn. **20** Tac mastale' nden' mèna huax con' nac co' ndli mèn co' ndyoo nque loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, nec thib mèna ne'gàcte mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por cóñ che'n leya. Tac por cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn co' ndlu'loo mèn, non mèn no nanee mèn le' mèn ndxàp xtol loo Diox.

Pab mbez: Ante por yila's mèn loo Diox por cóñ che'n Jesucrist lyá' mèn loo con' ryes.

21 Per nalle' Diox mblile' tedib con' loo na' co' nac thib con' xà' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Nda'le' na' cuent no nonle' na' xá mod mdyal Diox yòò mèn loo Diox no loo cóñ che'n Diox. Per cóñ che'n mod no con' co' mbli Diox par mdyal Diox par yòò mèn loo cóñ che'n Diox nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn no nac di's co'

ndub loo libr co' mque' mèn ye's, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. ²² Per mod co' mbli Diox par mdyal Diox ngòò mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox, le'i nac por ndxela's mèn loo Tad Jesucrist. Por cona, thidte ndyu' ryete mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Jesucrist, que nac mèna mèn nación Israel, que nac mèna mèn co' inacte mèn nación Israel. ²³ Ryete mèn mcua'n xquin mèn no mcua'n mèn xtol mèn loo Diox. Yende chó mèn nzo co' ndli con' ndly'a's Diox no con' co' ndxòò lezo' Diox. ²⁴ Per com le' Diox nac Diox ndac, ¿lé'?, angmbli Diox par mdyal Diox ngòò mèn loo cón che'n Diox por mtelá' Diox mèn loo con' ryes por cón che'n Crist Jesus. ²⁵ Por cona, Diox mbli le'le' Crist nguth par leque yub Crist mdix cón che'n xtol mèn co'se' mque' mèn Crist loo cruz. Nguth Crist loo cruz por cón che'n mèn co' ndxàò xtol. No mèn co' ndxela's loo Crist, mèna ne'tyactiide por cón che'n xquin mèna por ndxela's mèna loo Crist. Ngòc con'a loo Crist par non mèn no par nanee mèn le' Diox nac Diox nalì loo ryete con' ndli Diox, no thidteneque' mcha'la's Diox co'se' mteri'th no mtecan' Diox xquin mèn no xtol mèn co' mcua'n mèn ndoore' tel' Diox Crist loo izlyo'. ²⁶ Ngòca, ne, le' Diox mcha'la's loo mèn pólá par lu' Diox loo mèn tiemp ndxè' le' Diox nac Diox nalì no Diox nambìi no toloque' nac Diox Diox nalì no Diox nambìi co'se' ndyal Diox yòò mèn loo cón che'n Diox, mèn co' ndxela's loo Jesús.

²⁷ ¿Xá mod, sya? ¿Máa mod co' mdye's gu' co'se' mdye's gu' loo cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo gu'a, à'? Ya yende mod tolo tye's gu', nalle', ndyaquen. Peser nibdi's gu' loon: ¿Chonon yende

mod tye's nu', à'? Pues nguleda loo gu' tac gu' ya ne'tolode ngli ryete con' xal mnibe' ley loo gu'. Ndxe'leque', ya indye'ste gu' nalle' por ngola's ryete na' loo Diox por cón che'n Jesucrist. ²⁸ Por cona, non na' no nanee na' le' Diox ndyal yòò mèn loo cón che'n Diox ante por ngola's mèn loo Tad Jesucrist. No yende chó mport nzo lezo' Diox gunee mèn ché' mbli mèn o ché' ne'nglide mèn xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

²⁹ ¿Ché' ngue li gu' cuent le' Diox ante nac Diox che'n mèn nación Israel, cà'? ¿Ché' indlide gu' cuent le' Diox nac Diox che'n taamas mèn co' inacte mèn nación Israel, ne, cà'? ¿Xálte mod ne' li gu' cuent le' Diox nac Diox che'n ryethe mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel? Nacpe' Diox Diox che'n mèna, ne. ³⁰ Com le' na' nanee ya yende tedib Diox. Thidte Diox nac Diox co' nzo, ¿lé'? No por ndxela's chol mèn loo Jesucrist, Diox ndyal yòò mèna loo cón che'n Diox, que naca mèn co' ngòc circuncidar, que naca mèn co' indxàcte circuncidar. ³¹ Per nalle', ndlyazen ñibdizen thìb con' loo gu': ¿Xá nee gu'? Ché' ntac ley co' mxo'f Moisés loo mèn o ché' intacte leya loo mèn tac ndxela's na' loo Crist, cà'? Yende xàa. Nec thìb mod no nec tedib mod. Yende mod gab na' intacte ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ¿lé'? Ndxe'leque', ndli nèeque' na' le' ley ntacque'.

4

Trè' ndlu' le' con' co' mbli mbi' co' ngro' lèè Abraham nac thìb con' co' ante hui' mèn no thìb con' co' ante ñaa mèn loo.

¹ ¿Cón gab na' cóñ che'n Abraham co' ngòc xudgool na' co' mbloj si' bin pólá por mbli Diox ngòc con' ndac loo Abraham, à'? ² Chele' Abraham ngòc mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox por cóñ che'n ndxep con' ndac co' mbli Abraham loo Diox, nzoque' mod nde's Abraham. Per loo Diox yende mod ngác Abraham nde's Abraham. ³ ¿Ché' inda'de gu' cuent xal mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, cà'? Di'sa mbez: Abraham ngola's le' Diox lique' con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. No mbli Diox cuent le' Abraham nac mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox por ngola's Abraham loo Diox no maste. ⁴ Angab na'i, chele' thib mèn nque' zin' huiz, mèn ne'code ray co' yax càa mèna xal thib con' co' angta'la's mèn càa xtàa mèn xal thib ayud loo mèn co' mque' zin' huiza. Ndxe'leque', tmi co' ndxòo ray mèna nac tmi co' ndeb mèn loo mèna. ⁵ Per chele' ndxep mèn co' ne'nglide con' ndac loo Diox ndxela's loo Diox, mastale' ngòc mèna mèn co' mcua'n xquin no xtol, Diox ngòo cuent nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. Ngo Diox cuent nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox ante por ngola's mèna loo Diox por cóñ che'n Jesucrist. ⁶ Tataaguè' ndxab David co' ngòc rey pólá co'se' ndxab David:

Huen nda mèn co' ngo Diox cuent nac mèn nalì no mèn nambìi loo Diox mastale' yende chó con' ndac ngli mèn par ngàc nglá' mèn loo con' ryes.

⁷ Lomisque' ndxab David, ne:

Huen nda ryete mèn, mèn co' mton'le' Diox ryete con' zab co' mbli mèn no mèn co' mteri'th mtecan' Diox ryete xquin no xtol co' mcua'n

mèn.

⁸ Huen nda mèn co' ingode Diox cuent ndxàp mèn xtol mèn.

⁹ ¿Ché' ngue li gu' cuent ante loo mèn co' ngòc circuncidar mdyal Diox ngòo mèna loo cón che'n Diox no ngo Diox cuent nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por huen ndxàca loo mèn, o ché' ngue li gu' cuent ihuente ndxàca loo mèn co' indxàcte circuncidar, ne, cà'? Huenque' nda no huen ndxàca loo ryop ned mèna, ey. Tac daa mdale' cuent loo gu' le' Diox mdyal ngòo mèn loo cón che'n Diox no mblole' Diox cuent le' Abraham ngòc mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox ante por ngola's Abraham le' Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. ¹⁰ Ndlyazen ñee gu' loon: ¿Pól mblo Diox cuent le' Abraham ngòc mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox, à'? ¿Ché' mblo Diox cuent ngòc Abraham mbi' nalì no mbi' nambìi loo ngòc circuncidar Abraham o ché' mblo Diox cuenta ndoore' gàc circuncidar Abraham, cà'? Tyè'. Ne'ngode Diox cuent nac Abraham mbi' nalì no mbi' nambìi loo ngòc circuncidar Abraham. Ndx'e'leque', huen huen mblo Diox cuent ngòc Abraham mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox ndoore' gàc circuncidar Abraham. ¹¹ Cona, ngue niin loo gu': Diox mblo cuent nac Abraham mbi' nalì no mbi' nambìi loo Diox ndoore' tlo Abraham li Abraham costumbr che'n circuncisión. Con'a ngòc thìb con' co' mblu' loo taamas mèn le' por cón che'n circuncisión co' ngòc loo Abraham, Diox mblo ro loo taamas mèn le' Diox mblo cuent ngòc Abraham thìb mbi' nalì no thìb mbi' nambìi loo Diox ante por ngola's Abraham le' Diox lique' con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. Ngòc con'a

loo Abraham par mblo Diox cuent nac Abraham xudgool ryete mèn co' ndxela's le' Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox mastale' ne'gàcte circuncidar mèna. Leque moda, ne, Diox ngo cuent cón che'n mèna nac mèna mèn nali no mèn nambìi loo Diox no mdyal Diox ngòò mèn loo cón che'n Diox ante por ngola's mèna le' Diox lique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèna. ¹² Lìca, Abraham nac xudgool mèn co' ngòc circuncidar por nerleque' ngòc circuncidar Abraham. Per di's co' ngue niin loo gu' ndxè' nee di's iante nac Abraham xudgool mèn co' ngòc circuncidar lad. Ndxè'leque', di's ndxè' nee di's nac Abraham xudgool mèn, ne, mèn co' ante ndxela's loo Diox le' Diox li co' mcàbgòn Diox li Diox xalque' ngola's Abraham loo Diox le' Diox lique' con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham ndoore' gàc circuncidar Abraham.

*Trè' ndlu' ngòcque' no mdyaaque' no mdubque'
di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn ante por
ngola's mèn loo Diox por cón che'n Jesucrist.*

¹³ Diox mcàbgòn loo Abraham no loo bin Abraham yan' no mèna no gàc che'npe' mèna dib athu loo izlyo' xal xyònpe' mèna. Per cón che'n con' co' mcàbgòn Diox ta' Diox loo Abraham, ne'ncàbgònte Diox con'a loo Abraham por mdubdi's Abraham no por mbìn Abraham di's co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ndxè'leque', Diox mcàbgòn di'sa loo Abraham ante por ngola's Abraham loo Diox le' Diox lique' con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. ¹⁴ Tac chele'i ngàc ante loo mèn co' ndyubdi's loo di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn ngàc mèn co' yan' no no co' gàc che'npe' dib athu loo

izlyo' xal mcàbgòn Diox, le' sya, anxle' ngala's mèn
loo Diox por cón che'n Jesucrist. No lomisque',
yende cón ntac di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo
Abraham no loo bin Abraham. ¹⁵ Mèn nación
Israel co' indyubdi'ste loo ley co' mxo'f Moisés loo
mèna, naquin tetìi Diox mèna. Per loo mèn co'
inacte mèn nación Israel co' ne'nque node ley co'
nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel,
ne'nquexù'de ley mèna. Ne' ne' ngàp mèna dol loo
Diox por cón che'n leya tac yende leya loo mèna.

¹⁶ Por cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Diox
mcàbgòn con'a loo Abraham no loo bin Abraham
por ngola'sque' mèna le' Diox lique' con' mcàbgòn
Diox li Diox loo mèna. Tataa mbli Diox loo Abra-
ham no loo bin Abraham par ngòc con' mcàbgòn
Diox thìb con' anxle' loo Abraham no loo bin Abra-
ham no par ngòc née con' mcàbgòn Dioxa loo mèna.
Con'a nee di's, ne'ncàbgònte Diox con'a ante loo
mèn co' mdubdi's loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn.
Ndxè'leque', mcàbgòn Diox con'a loo mèn co' ante
ngola's le' Diox li con' co' mcàbgòn Diox li Diox
loo mèn xal ngola's Abraham le' Diox li con' co'
mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. Por cona, Diox
mblo cuent nac Abraham xudgool ryete na' co'
ndxela's loo Diox por cón che'n Jesucrist xalque'
ngola's Abraham loo Diox. ¹⁷ Ngòca loo Abraham
xalque' ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co'
ndxab Diox co' mbez taandxè':

Daa mbli le' lùu gàc ner xudgool che'n huax
mèn.

Loo yub Diox co' ngola's Abraham, yub Diox nac
xa' co' nda' yalnaban loo mèn nguth. No li Diox cue
chol con' co' tarte cuec Diox.

18 Abraham nonque' no nanee Abraham le' Diox ndxác li co' nee lezo' Diox li Diox loo Abraham. Por cona, ngola'sque' Abraham que no Abraham xin' Abraham mastale' ngoxle' Abraham. Axta syare', ngòc Abraham xudgool huax mèn xalque' ndxbab Diox loo Abraham gáca loo Abraham xal mbez di's co' ndub:

Gàc mèn co' gáca bin lùua mènléy' loo izlyo',
Abraham.

19 Co'se' yamerle' taa Abraham thìb ayo lín', be' ndxela's Abraham co' gunii Diox loo Abraham li Diox loo Abraham. Làth xtau'a, nonque' Abraham le' Abraham ryop Sar tyan xin' mastale' ngoxle' Abraham ryop Sar, co' nee di's, mbri'thle' tiemp que no ryop sa'l xa' xin' xa'. **20** Ne'ngàcte chop loo chop la's Abraham. Ne' ne' ndoo xà' lezo' Abraham loo di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. Ndxe'leque', sate más ngola's Abraham no ngòp Abraham yalxla's cóñ che'n di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. Toloque' ndxbab Abraham di's ndac no di's natú' cóñ che'n Diox loo mèn le' Diox nac Diox roo no Diox xèn. **21** Thidteneque' mbli nèe Abraham lezo' Abraham no ngobe'que' Abraham lezo' Abraham le' Diox ndxàp con' la's nii Diox no la's ya' Diox par lique' Diox ryete con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. **22** Por cona, Diox mblo cuent nac Abraham mbi' nali no mbi' nambìi loo Diox tac ngola's Abraham le' Diox li con' mcàbgòn Diox li Diox loo Abraham. No mdyal Diox ngòò Abraham loo cóñ che'n Diox.

23 No por cóñ che'n Abraham co' mblo Diox cuent nac Abraham mèn nali no mèn nambìi, no mdyal Diox ngòò Abraham loo cóñ che'n Diox tac ngola's Abraham loo Diox, inacte ante cóñ che'n

Abraham ndub di'sa loo xti's Diox. ²⁴ Ndxe'leque', ndub di'sa loo libr co' nac xti's Diox por cón che'n na', ne. Diox mdyal ngòò na' loo cón che'n Diox no mblole' Diox cuent no na' nac mèn nalì no mèn nambìì, na' co' ndxela's loo Diox co' nac yub Diox co' mblo xban Tad Jesucrist na' làth mèn nguth. ²⁵ Nguth Tad Jesús loo cruz por cón che'n xquin na' no xtol na'. Mblo xban Diox Tad Jesús par tataa mod, por cón che'n Tad Jesús, ndyal Diox ndxòò mèn loo cón che'n Diox. No por cón che'n Tad Jesús ndxàc mèn mèn nalì no mèn nambìì loo Diox.

5

Trè' ndlu' cón che'n con' ndac co' ndxàc loo mèn co' idxàpte xtol loo Diox.

¹ Por cona, ngue niin loo gu': Yub Diox mblole' cuent nac na' mèn nalì no mèn nambìì loo Diox por ngola's na' loo Tad Jesucrist. No mtu' mtàlle' Diox lezo' Diox ñèe Diox na' por cón che'n Tad Jesucrist na'. ² Por cón che'n Tad Jesucrist, mxyal' ned mxyal' yó' loo na' par ngòò na' loo cón che'n Diox par, lìcque', li Diox anggàc con' ndac loo na' tac ngola's na' loo Diox por cón che'n Jesucrist. Mbli ñèe na' na' loo con' ndac co' ndli Diox angndxàc loo na'. No ndyac lezo' na' loo con' nzi quee lezo' na' co' gàc che'npe' na' co'se' yòò na' co'te' gàc con' roo con' xèn loo na' xal ndxàc con' roo con' xèn loo Diox. ³ No iante ndyac lezo' na' loo co' nzi quee lezo' na'a. Ndxe'leque', ndyac lezo' na' co'se' ndxàc chol yaltìì loo na' no co'se' ndxàc chol yalquìì loo na' tac nanee na' no non na' le' co'se' ndxàc chol yaltii o yalquìì loo na', con'a ndli tolo cha'la's na' loo chol con' co' ndxàc loo na'. ⁴ No co'se' nxec

na' no ncha'la's na' ndxàc yaltìi no yalquìi loo na', ndxàca loo na' par tolo ndli nèe na' na' loo cón che'n Crist. No co'se' nxec na' ndxàc con'a loo na', ndlu' na' loo mèn le' na', lìcque', ndxela'sque' loo Crist. Le' sya, tataa mod huen huen nzi quee lezo' na' loo con' ndac co' gàc loo na' co' li Diox loo na' yiloa. ⁵ Co'se', lìcque', nzi quee lezo' na' loo con' ndac co' gàc loo na' yiloa, indxàcte chop loo chop la's na' loo cón che'n Diox par tyoo xà' lezo' na' loo Diox. Tac Diox mblàa Xpii Natú' che'n Diox loo na' co' ndli nden' na' le' Diox axta arid nque' lezo' ñèe Diox na'. No tataa mod más nque' lezo' na' Diox.

⁶ Per co'se' be' ngòc na' mèn co' ne'ngácte ngli par ntelá' na' na' loo con' ryes nec thìb mod no nec tedib mod, le'xque' sya, ngòc tiemp par gath Crist. No ale, yi'f yèe Crist nguth Crist por cón che'n mèn ye'rsin'. ⁷ Imbiizte thìb mbi' par anggath mbi' por cón che'n tedib mèn. Ne' ne' gath mbi'a por cón che'n thìb mèn co' nac mbi' ndac. Mastale' más mèn ndac nac thìb mbi', ne'gathte thìb mbi' por cón che'n mèn. ⁸ Per Diox mblu' loo na' xá mod anze'f nque' lezo' Diox ñèe Diox na' por yi'f yèe Crist nguth Crist por cón che'n na' mastale' be' nac na' mèn co' ncua'n xquin na' no be' nac na' mèn co' ncua'n xtol na' tiempa. ⁹ Per nalle' Diox mdyalle' ngòo na' loo cón che'n Diox par gàc na' mèn nali no mèn nambìi loo Diox por cón che'n ren Crist co' mxyo. Por cona, ndlii más ndxàp na' yalxla's le' Diox telá' na' loo yaltìi no yalquìi huiz co'se' gàc lult huiz co'se' gàc yalquìi no yaltìi loo mèn. Tataa li Diox loo na' por cón che'n Crist. ¹⁰ Tac co'se' be' ngòc na' mèn co' ngòc ngolo ngola's loo Diox thìb cua'a, Diox mbli le' na' mbyu' mbyàl lezo'

loo Diox por cón che'n yalguth co' mquée loo xgan' Diox. No por cona, más ndxàp na' yalxla's nalle' par gàca loo na' lyá' na' loo con' ryes por yalnaban co' ndxàp Tad Jesúz tac mbyu' mbyàlle' lezo' na' loo Diox nalle'. ¹¹ Iante mbli Diox par mbyu' mbyàlle' lezo' na' no ndyac lezo' na' loo Diox. Ndxe'leque', nden' na' le'n lezo' na' Diox roo Diox xèn nac Diox por cón che'n Tad Jesucrist na' tac por cón che'n Tad Jesucrist ngòc na' mèn co' mbyu' mbyàlle' lezo' loo Diox.

Trè' ndlu' cón che'n Adán no cón che'n Crist.

¹² Cona, ngue niin loo gu': Texal mcua'n thidte mbi', co' ngòc ner mbi' loo izlyo', xquin mbi' no xtol mbi', por cón che'n mbi'a mtlo chol mèn, mcua'n chol mèn xquin mèn no xtol mèn. Por cona, nquée yalguth loo mèn por xquin che'n yalxtol co' mcua'n ner mbi'a. No por cona, ncàba yalguth loo ryete mèn tac ryete mèn mcua'n xquin mèn no xtol mèn. ¹³ Ndoore' co'se' xo'f Moisés ley co' mnibe' Diox loo Moisés xo'f Moisés loo mèn cón che'n Diox, mcua'nle' mèn xquin mèn no xtol mèn loo izlyo'. Per mastale' mcua'n mèn xquin mèn no xtol mèn loo izlyo', Diox ne'ngode cuent cón che'n xtol mèn no xquin mèn co' mcua'n mèn ndoore' co'se' tarte xo'f Moisés ley loo mèn. ¹⁴ Cona, ngue niin loo gu': Mastale' ne'ngode Diox cuent cón che'n xtol mèn tiempa, mquée yalguth loo mèn anon ngòc tiemp co' ngo ban Adán axta ngòc tiemp co'se' ngo ban Moisés, mèn co' mcua'n xtol. Mquée yalguth loo ryete mèna, mastale' ne'ncua'nte mèn xtol mèn xal mcua'n Adán xtol Adán co'se' ne'ndubdi'ste Adán loo con' co' mnibe' Diox loo Adán li Adán. Adán mblu' ndxep con' loo na' co' nac xal xin no

xnaa cón che'n thìb mbi' co' nac di's yi'th yiloa, co' nee di's, nac Crist.

15 Mastale' naroo ngòc xquin no xtol Adán co' ngòp Adán, per pà ta' xquin no xtol Adán co' ngòp Adán con con' ndac co' nac con' roo con' xèn co' mbli Diox angndxàc loo na'. Tac por xquin no xtol co' ngòp thidte mbi' co' ngòc Adán, mcàba loo mèn mquée yalguth loo huax mèn. Per co'se' mbli Diox par mblyá' mèn loo con' ryes, anxle' mbli Diox con' ndaca loo mèn por cón che'n thidte mbi' co' nac Jesucrist. Con' ndac co' mbli Diox angndxàc loo mèna, más con' roo con' xèn nac con' ndaca leque xquin Adán. No ndxe'leque', ncàba más con' ndac loo huax mèn por cón che'n Jesucrist. **16** Mastale' xquin no xtol co' mcua'n thidte mbi' co' ngòc Adán ngòc con' xin no con' cap loo Diox, per pà ta' xquin no xtol co' mcua'n Adán con con' ndac co' nac con' roo con' xèn co' mbli Diox par ndlyá' mèn loo con' ryes. Tac por cón che'n xquin no xtol co' mcua'n thidte mbi' co' ngòc Adán, con'a ndli mquexù' Diox ryete mèn. Per cón che'n con' ndac co' mbli Diox par ndlyá' mèn loo con' ryes por cón che'n Jesucrist co'se' ngolo mque tee cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn, ale le'le' mcàba loo mèn yub Diox mdyal ngòo mèn loo cón che'n Diox par gàc mèn mèn nali no mèn nambìi loo Diox, mèn co' ngola's loo Jesucrist. **17** Por xquin no xtol che'n thidte mbi' co' mcua'n xquin no co' ngòp xtol mtlo mquée yalguth loo mèn. Con'a ndli sate más gàc con' ndac loo mèn, mèn co' Diox mdyal ngòo mèna loo cón che'n Diox par gàc mèna mèn nali no mèn nambìi loo Diox. Ban no mèna Diox thidtene par ñibe' no mèna Diox co'se' gàc huiz co' ñibe' Diox loo

izlyo'. Li Diox tataa gàca loo mèna por cón che'n thidte mbi' co' nac Jesucrist.

¹⁸ Cona, ngue niin loo gu': Por cón che'n xquin no xtol co' mcua'n thidte mbi' co' ngòc Adán, mquexù' Diox ryete mèn. Tataaguè' ne, por cón che'n thidte mbi' co' nac Jesucrist, Diox mdyal ngòò mèn loo cón che'n Diox par ngòc mèn mèn nalì no mèn nambìi, mèn co' ndxela'spe' loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. ¹⁹ Con' ndxè' nee di's: Por cón che'n de ne'ndubdi'ste thìb mbi' loo con' mnibe' Diox loo mbi' li mbi', con'a mcàb huax mèn mcua'n xquin mèn no mcua'n mèn xtol mèn. Lomisque' mod ne, por cón che'n de mdubdi'sque' thìb mbi' co' nac Jesucrist loo Diox, mdyal Diox anze'f huax mèn gàc mèn nalì no mèn nambìi loo Diox.

²⁰ Co'se' mxo'f Moisés ley loo mèn nación Israel xalque' mnibe' Diox loo Moisés, di's co' ndub loo leya mblu' loo mèn le' mèn anze'f ncua'n xtol mèn no anze'f ncua'n mèn xquin mèn loo Diox. Per ndxe'leque', láth más ncua'n mèn xquin mèn no xtol mèn, sate más con' roo con' xèn ngòc con' ndac co' angmbli Diox loo mèn. ²¹ Ngòc con'a loo mèn par de que texal mcua'n mèn xquin mèn no xtol mèn par tataaguè' mquée yalguth loo mèn, tataaque' mod, ne, con' ndac co' angmbli Diox loo mèn sate más mblí par mcàba loo mèn le' yub Diox mdyal ngòò mèn loo cón che'n Diox par tataa mod gàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox no par tataa mod li Diox ban no mèna Diox thidtene por cón che'n Tad Jesucrist na'.

Ndxáca loo mèn co' nzo loo cón che'n Crist xal thib mèn nguth co'yende con' nden'.

¹ ¿Xá nee gu', ey? ¿Ché' tolo cu'a'n na' xquin na' no xtol na' par de que tataa mod sate más li Diox gác con' ndac che'n Diox loo na', cà'? ² Nec thib mod no nec tedib mod ne'lide na' tataa, ¿lé'? Tac na' co' nac xal mèn nguth loo xquin na' no loo xtol na', co' nee di's, incua'nte na' xquin na', ¿xá mod ale ndlya's gu' bere na', que tee cu'a'n na' xquin na' no xtol na' tedib vez, sya? ³ ¿Ché' iñeede gu' co'se' ngòc bautizar ryete na' loo ngola's na' no ngòò na' loo cón che'n Crist Jesús, thidte ngòc no na' Crist Jesús par de que texal mquée yalguth loo Crist Jesús par guneei loo Crist Jesús loo cón che'n yalnaban che'n izlyo' ndxè', tataaguè' na', ne, ya incua'nte na' xquin na' no xtol na' más. Tataaque' ngòca loo na', ¿lé'? ⁴ Cona, ngue niin loo gu': Por cón che'n ngulàa yéc na' no ngulàa lezo' na', ngòc bautizar na' loo ngola's na' no ngòò na' loo cón che'n Diox, co' nee di's, thidte mbua's na' con Crist co'se' ngòc na' xal mèn nguth loo cón che'n xquin na' no xtol na' par nque tee ban ndac na' loo Diox. No más ndoo lezo' na' li na' con' ndac loo Diox co' nac thib yalnaban cub. Cona nee di's, nguth no na' Crist no ngro xban no na' Crist por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii xud na' Diox no co' nzo la's ya' xud na' Diox co' mbli xud na' Diox loo Crist.

⁵ Tac chele' Diox ngo cuent thidte ngòc no na' Crist co'se' nguth Crist por ngòò na' loo cón che'n Crist, tataaguè' gáca loo na' ryo xban na' xalque' ngro xban Crist làth mèn nguth co'se' gácp'e' huiza. ⁶ Non na' no nanee na' no nda' na' cuent le' ryete mod ye'rsin' co' mque tee li na' co' mque no na'

ndoore' yila's na' loo Crist mblyuxle' loo na' tac Diox ngo cuent mblyuxa loo na' por mquée Crist loo cruz por cón che'n na'. Tataa ngòca loo na' par nguled mbli na' ryethe con' ye'rsin' co' mque tee li na' xal nduhua nee lezo' na' li na'i. Le'i mblyuxle' loo na' par ya ne'tolode gàc na' xal thib moz par li na' rye con' ye'rsin' co' ndlya's na' li na' co' nac xtol na' no xquin na' xal co'se' ndli thib moz sirv loo thib patrón moz par li yèe moz co' ndlya's patrón li moz. ⁷ Hui' gu' nexa. Thib mèn co' nguth ya inden'te chol con' xal mden' mèn ndoore' gath mèn. Tataaguè' ndxàca, ne, le' chol mèn co' nac xal thib thebol loo cón che'n xquin mèn no loo cón che'n xtol mèn co' ncua'n mèn, mèna ya inquinte tolo cua'n xquin mèna no xtol mèna par tolo li mèna con' ye'rsin'. ⁸ Chele' na', llicque', ngo cuent nguth nole' na' Crist, thidteneque' ndxàp na' yalxla's nalle' yo ban no na' Crist thidtene yiloa. ⁹ Naneeque' na' no nonque' na' co'se' ngro xban Crist làth mèn nguth, ya ne'berede Crist gath Crist tedib vez. Ya yende chó cón che'n yalguth par quée yalguth loo Crist tedib vez. ¹⁰ Co'se' nguth Crist loo cruz, thidte vez nguth Crist por cón che'n xquin mèn no xtol mèn. Co'se' ngro xban Crist, ngro xban Crist par thidte yòo ban no Crist Diox. ¹¹ Cona, ngue niin loo gu': Bli gu' xtùuz no bli gu' cuent, llicque', nac gu' xal mèn co' nguth loo cón che'n xquin gu' no loo cón che'n xtol gu'. Lomisque' ne, bli gu' cuent ante nabán gu' par thidte ban no gu' Tad Crist Jesús na' loo Diox tac gu' nac che'npe' Crist.

¹² Ngue niin loo gu', ne: Por nac gu' che'n Crist, ¿lé'?, ya ne'ta'de gu' lugar ñibe' xtùuz gu' no lezo' gu'

loo gu' par ndryo' ndlyen' lezo' gu' li gu' co' tyub yo'f lezo' gu' par cua'n gu' xquin gu' par ten' gu' nquin li yée gu' con' co' ndyub yo'f lezo' gu' par li gu'i. ¹³ Ne'ta'de gu' lugar ñibe' xtùuz gu' no lezo' gu' loo gu' par tyub yo'flezo' gu' cua'n gu' xquin gu' no xtol gu' par li gu' con' ye'rsin'. Ndxe'leque', thib lìte fta' gu' lugar ñibe'pe' Diox loo gu' par thidteneque' li gu' sirv ante loo Diox xal mèn co' nguthle', no mbere mèn ngro xban mèn, co' nee di's, ne'tolode li gu' con' ye'rsin' par cua'n gu' xquin gu' no xtol gu'. Ndxe'leque', ante ban gu' loo cón che'n Diox thib yalnaban cub, co' nee di's, li gu' con' huen xalque' nee lezo' Diox par li gu' con' ndac loo Diox xalque' nee lezo' Diox. ¹⁴ Tac nalle' ya inquinte tolo ta' gu' lugar ñibe' xtùuz ye'rsin' co' ndli gu' loo gu' par cua'n gu' xquin gu' no xtol gu'. Tac nase ya iñibe'de ley co' mxo'f Moisés loo na' más. Ndxe'leque', nque tee ban na' loo con' ndac co' ndli Diox angndxàc loo na'.

Pab ngue tetac di's loo mèn cón che'n xtol mèn le' mèn nac xal thib moz loo xtol mèn no loo xquin mèn.

¹⁵ Nde niin tedib con' loo gu', ne: ¿Ché' tthere na', tolo cua'n na' xquin na' no xtol na' por ya indlide na' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo na', o ché' tolo cua'n na' xquin na' tac nque tee ban na' loo con' ndac co' angmbli Diox loo na', cà'? Nec thib mod no nec tedib mod ne'cua'nte na' xquin na' no xtol na', ¿lé'? ¹⁶ Hui' gu' nexa. Gu' huen huen nanee no nda' gu' cuent xal co'se' ndlya's thib mbi' nque' mbi' zin' con thib patrón. No tyubdi's yée mbi' loo patrón. Sya, nac mbi'a móz yée loo patrona. Látha, que nzo ne'ñee lezo' mbi', tyubdi's yée mbi'

loo patrón. Tataaguè' ndxàca loo gu' co'se' nda' gu' lugar ndli gu' co' ndryo' ndlyen' lezo' gu' no ndli gu' con' ye'rsin' co' nac xtol gu' no xquin gu'. Per cón che'n xquin gu' no xtol gu' co' ncua'n gu'a, con'a ncàb nquin co' xà' Diox gu' loo Diox thidtene yiloa. Nacquele' gu' tyubdi's loo Diox na, Diox li le' gu' que tee ban lì loo Diox no que tee ban ndac gu' loo Diox. ¹⁷ Per Diox quix Diox por cón che'n gu' le' gu' ya inacte xal thib moz loo xquin gu' no loo xtol gu' par li gu' con' co' ndryo' ndlyen' lezo' gu' xal ngòc gu' thib cua'a. Per nase, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' nzi té'th gu' xal nac loo co' nzo gu' co' nac cón che'n Jesucrist co' mté'th gu' co'se' ngola's gu'. ¹⁸ Per nalle', gu' mblyá'le' no ya yende cón mbee nca' gu' loo co' nac xtol gu' no xquin gu'. Gu' nzi xo'f zin' loo Diox por mbli Diox nzi tee ban lì gu' no nzi tee ban ndac gu' loo Diox. ¹⁹ Con' ndxè' ngue niin loo gu' xal ndyoodi's chol mèn co' alithe ndyoodi's par ta' gu' cuent no par non gu' no nanee gu' co' ngue niin loo gu' tac gu' indxònente di's no ne' ne' indxàa'd gu' di's co' ngue niin loo gu' co' huenleque': Texal ngòca loo gu' co'se' mque tee ban gu' par mda' gu' lugar mnibe' con' ye'rsin' no vis loo gu' par xo'f zin' gu' con' zab no chol con' ye'rsin' na, tataaguè' mod gòc gu' mèn co' tyoo lezo' ante ta' gu' lugar ñibe' Diox loo gu' par xo'f zin' gu' thib zin' ndac loo Diox par tataa mod thidte vez ryo xà' gu' loo cón che'n xab izlyo' par que tee ban lì gu' loo Diox nalle'.

²⁰ Co'se' be' ngòc gu' xal thib moz loo rye con' co' nac con' ye'rsin' co' ngòc xquin gu' no xtol gu', ne'nque tee ban lìde gu' no ne'nque tee ban ndacte gu' loo Diox. ²¹ Per nalle' ndlyazen ñee gu' loon:

¿Chó con' ndac mbli gu' gan co'se' mque tee li gu' con' co' ndli nthyon gu' nalle', à'? Yende chó con' ndac mcàb con'a loo gu', ¿lé'? Tac con' co' mbli gu'a, ale le'le' mcàba le' Diox co' xà' gu' loo Diox thidtene yiloa, ¿lé'? ²² Per nase ya yende chó con' cuee cà' gu' par tolo gàc gu' xal moz loo con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezo' gu' par tolo cua'n gu' xquin gu' no xtol gu'. Nalle' gu' ndoo lìte nzi xo'f zin' thib zin' co' nac cóñ che'n Diox loo Diox. Con'a ndli ncàb con' ndac loo gu' tac nzi ro xà' gu' loo cóñ che'n xab izlyo' por ngòc gu' che'npe' Diox. Más de cona, li Diox le' gu' ban no Diox thidtene yiloa, ne. ²³ Tac rye mèn co' thidtene mdoo lezo' tolo cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn, loo mèna ncàb thib con': ryo xà' mèna loo Diox thidtene co'se' yilo gath bél'yòo lad mèna. Per cóñ che'n con' ndac co' angli Diox loo mèn co' ndxela's loo Tad Jesucrist na' nac yòo ban no mèn Diox thidtene tac thidte nac mèna con Tad Crist Jesús na'.

7

Pab ngue tetac di's xal nac cóñ che'n thib ned mèn co' nselya'.

¹ Gu' co' nac mèn huesen por cóñ che'n Jesucrist, gu' nda'le' cuent co' huenleque' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Leya ante ñibe' loo mèn láth be' naban mèn, ¿lé'? ² Angab na'i, thib xa'got co' mselya' con thib xa'bi', xa'gota thidteneque' natedó' con sa'l xa'gota láth naban xa'bi' co' nac sa'l xa'gota, co' nee di's, thidteneque' naban no xa'gota sa'lbi' xa'gota le'n huiz co' naban sa'lbi'pe' xa'gota. Per chele' xa'bi' co' nac sa'lbi'pe' xa'gota nguth, xa'gota mbyan' thib. Ya yende chó cuee no

ca' xa'gota xal ñibe' ley loo ryop sa'l xa' láth naban sa'lbi' xa'gota. ³ Per chele' xa'gota queltàa con tedib xa'bi' láth naban sa'lbi'pe' xa'gota, xa'gota mbix yéc no ngue li xa'gota yalburrid loo sa'lbi'pe' xa'. Per chele' sa'lbi' xa'gota nguth, xa'gota mbyan' thìb no yende chó cuee no cà' xa'gota xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Sya, nzoque' mod selya' xa'gota con tedib mbi'. Sya, tataa mod ne'lide xa'gota yalburrid loo ner xa'bi' co' ngòc sa'lbi' xa'got, mbi' co' nguth.

⁴ Por cona, ngue niin loo gu', mèn huesen: Gu' co' ya ngòole' loo cóñ che'n Crist, nac gu' xal thìb cuen ya' Crist no xal thìb cuen nii Crist. Gu' ngro' loo cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo gu' xal thìb xa' co' nguthle' par tataa mod ngòc gu' che'npe' Crist xal ndxàca loo thìb xa'got co'se' mselya' thìb xa'got con sa'l xa'. Nalle' nac gu' mèn co' nac che'npe' Crist, Crist co' mbli Diox ngro xban làth mèn nguth, par tataa mod li gu' con' ndac co' ndxòo lezo' Diox.

⁵ Tac láth be' mque tee ban na' loo cóñ che'n co' nac xab izlyo', ndoore' yila's na' loo Crist, mbli na' xal nduhua nee lezo' na' loo cóñ che'n co' nac xab izlyo'. Látha, ley co' mxo'f Moisés loo na'a mbli par mdyub xnìi yéc na' no mdyub xnìi lezo' na' par mdub yo'f lezo' na' mbli na' con' ye'rsin'. Con' ye'rsin' co' mbli na'a, con' ye'rsin'a mcàb loo na' co' xà' Diox na' loo Diox thidtene yiloa. ⁶ Per nalle', ngro'le' na' loo cóñ che'n co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo na' par inquinte tolo li yèe na' xal mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo na'. Tac loo cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, nac na' xal mèn co' nguthle' par xo'f zin' na' thìb zin' co' nac cóñ che'n Diox xal ñibe'pe' Xpii Natú'loo na' co' nac thìb

mod cub. Inacte mod cub co' ndxàp na'a nalle' xal nac di'sgool co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

*Pab ngue ta' cuent cóñ che'n xquin Pab no xtol
Pab co' ngòp Pab.*

⁷ Per nalle' ndlyazen ñee gu' loon: ¿Xá mod gab na'? ¿Ché' tab na' le' ley co' mxo'f Moisés loo mèn nac thib con' co' ncàb ncua'n mèn xtol mèn no xquin mèn, cà'? Yende xàa. Nec thib mod no nec tedib mod ne'gabte na' tataa, ¿lé'? Per, lìca, daa inonte le' daa ndxàp xquin daa no xtol daa chele' ley co' mxo'f Moisés loo na' ne'nglu'de le' daa nac mèn co' ndxàp xtol. Angab na'i, chele' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn ne'taade nglu' loon, daa ne'ndade cuent cóñ nac nqueli'th mèn cóñ che'n xtàa mèn. ⁸ Per mastale' mblu' ley loon indxàalte queli'then cóñ che'n xtàan, ale ndxe'leque', más mcuanen xquinen no xtolen. Tataa mblin mastale' más mdyub xnìi yéquen no mdyub xnìi lezon cóñ che'n xquin daa no xtol daa. Ale le'le' mdyub yo'f lezon sate más tolo lin ryethe con' ye'rsin'. Tac co'te' yende ley co' mxo'f Moisés loo na', ne' ne' ta' mèn cuent cóñ nac xquin mèn no xtol mèn. ⁹ Ngo thib tiemp co'se' tarte tan cuent no tarte ten'en cóñ nac co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Làth xtau'a, mden'en axta arid mbi' ndac ngòc daa no huen ngo lezon loo Diox, mdyaquen. Per co'se' mtlon mdan cuent no mden'en xá mod, lìcque', nquin tyubdi's mèn loo co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, axta syare' mdan cuent ngòpen xquinen no ngòpen xtolen.

Syare', mdan'en ngòc daa thib mèn co' mquexù' Diox par co' xà' Diox daa loo Diox thidtene yiloa.

¹⁰ Syare', mdan cuent le' ley co' mxo'f Moisés loo mèn ngue lu' xá mod gáp mèn, co' nee di's, càb loo na' yòo ban no na' Diox yiloa. Per ndxe'leque', le'le' mbli leya par mquexù' Diox daa, co' nee di's, co' xà' Diox daa loo Diox yiloa. ¹¹ Tac axta co'se' mdape'en cuent cóñ che'n con' co' mniibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn no mblyazen ndyubdizen loo leya, per ale sate más mdub xnìi yéquen no mdub xnìi lezon loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n leya, per ndxe'leque', con' ye'rsin' no vis co' nde teele' mblin mcàb loon par tolo tyub yo'flezon par lin con' ye'rsin'. No por cona, mzyalque' daai tac por mod co' mque tee ban daa loo con' ye'rsin' leque ley mbli mcàb loon mquexù' Diox daa par co' xà' Diox daa loo Diox thidtene yiloa.

¹² Cona, ngue niin loo gu': Thib mod no tedib mod, natú' nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Nali nac di'sa no ndac nac di'sa. Tac di'sa nac di's co' ñibe' Diox loo mèn par li mèn.

¹³ ¿Xá nee gu'? ¿Ché' tac li co' mbez na' nac con' ndac par càba ryo xà'en loo Diox thidtene yiloa, cà'? Yende xàa. Nec thib mod no nec tedib mod ne'gàcta tataa, ¿lé'? Ndxe'leque', xquin daa no xtol daa co' mque tee cuanen mbli le' daa ngro xà' loo Diox thib cua'a. Por cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo na', ndan cuent le' mod co' mque tee banen ngòc mod ye'rsin'tub co' nac xtol daa. Por cona, por cóñ che'n leya nonen no naneen mcuanen xquin daa no xtol daa loo Diox co'se' mblin con' ye'rsin'.

¹⁴ Na' nanee no non na' le' ley co' mxo'f Moisés

loo na' nac thìb mod ndac co' ndlya'spe' Diox li na'. Per ndxe'leque', part cóñ che'npe' daa, daa nac thìb mbi' co' ndli yèe con' ye'rsin' co' nac xquin daa no xtol daa xal ndyub yo'f lezon lin con' ye'rsin'. **15** Tac ndxep vez axta ne' ne' indan cuent xal nac co' ngue lin no co' ndlyàa yéquen co'se' ndlin con' ye'rsin'. Axta ne' ne' ñeen cóñ mdub yéquen cóñ mdub lezon mblin con' ye'rsin'. Ndyaqueñ, ale indliden con' ndlyazen lin. Ndxe'leque', con' co' indlyasten lin, con'a nac co' ndli yèen. **16** Per chele' daa más ndli con' ye'rsin' co' indlyasten lin, syase, más ndan cuent le' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn ndlu' con' ndac loo mèn. **17** Por cona, inacta daa co' ngue li con'a. Ndxe'leque', ryete con' co' nzo le'n lezon nac co' ndli ndyub yo'f lezon par ndli yèen con' ye'rsin'. No ale que nzo ne'ñee lezon, tataa ndli yèen par ndlin con' ye'rsin'. **18** Tac daa nanee, part cóñ che'npe'en, yende chó con' ndac ndlin. Anze'f ndlyazen lin con' ndac. Per indaden lugar par lin con' ndac. **19** Indliden con' ndac xal ndlyazen. Ndxe'leque', ale más ndlin con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezon ndlin mastale' indlyasten lina. **20** Le' sya, chele' daa ndli con' co' indlyasten lin, inacta ante daa co' ngue lii. Ndxe'leque', ryethe con' co' ndyub yo'f lezon co' nac xquin daa no xtol daa, con'a ñibe' yèe loon par ndli yèen con' ye'rsin' co' indlyasten lin.

21 Cona, ngue niin loo gu': Ndxàc con' ndxè'loon: Co'se' ndlyazen lin thìb loote con' ndac, ale le'le' más ndlin con' ye'rsin'. **22** Per nalle' ndxàplen thìb mod cub par más ndlin xal ñibe' Diox loon por cóñ che'n Tad Jesucrist. **23** Per naneen no nonen le'le'n lezon no le'n xtùuzen nzo thìb con' co' ntau' no co'

nca' no co' ncà loon par ne'liden co' nac co' nee lezon. Con'a nac mod co' mbli mdyub yo'f lezon lin con' ye'rsin' ndoore' yilazen loo Tad Jesucrist. Con'a ndlya's ñibe'pe' loon par tolo lin con' ye'rsin' nalle', ne.

²⁴ ¡Ay! Prob daa izlyo'. Nalyat ñaa daa. ¿Chó mèn nac mèn co' lyat lezo' ñèe daa nalle' par telá' mèna daa loo mod ye'rsin' co' ndxàpen co' ñibe' yèe le'n lezon no co' ndli par ryo xà'en loo Diox, à'? ²⁵ Diox quix Diox mbezen loo Diox tac nonen no naneen ante Diox telá' daa loo con'a por cón che'n Tad Jesucrist na'. Por cona, dib nzo yéquen no dib nzo lezon ndyubdizen loo con' co' ñibe' Diox loon par lin. Per làth xtau'a, be' ndyub yo'f lezon par li yèen con' co' nac con' ye'rsin' co' nac xquin daa no xtol daa.

8

Pab ndlu' xá mod yòo ban no mèn Diox thidtene yiloa por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox.

¹ Nalle' nde niin tedib con' loo gu': Nase ya yende chó con' nqueñù' mèn loo Diox, mèn co' thidte mqueltàa loo cón che'n Crist Jesús. Mèna nac mèn co' ya inzi tee bante xal ngòc mod co' ngro' mblyen' le'n lezo' mèn co' nac cón che'n xab izlyo'. Ndxe'leque', mèna nzi tee ban nalle' xal nac co' ñibe' Xpii Natú' che'n Diox loo mèna. ² Xpii Natú' ndli le' mèn ndxàp yalnaban thidtene, mèn co' ngòo loo cón che'n Crist Jesús. Por cón che'n con' co' ñibe' Xpii Natú' loo mèn, con'a ndli ngue tee ban ndac mèn loo Diox, ne. Más de cona, mbli Xpii Natú' ngro'en loo ryethe con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezon par mcuanen xtol daa co' ndli par ryo

xà'en loo Diox thidtene yiloa. ³ Yende mod gác li mèn con' co' mnibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, mèn co' mbly'a's li preb par ndubdi's mèn xal ñibe' ley. Mastale' mnibe' ley loo mèn par li mèn con' par que no mèn yalnaban cub, per ne'ngácte mèn no ne'ngàpte lezo' mèn ndubdi's mèn xal mnibe' ley loo mèn por cón che'n xtùuz ye'rsin' co' ndli mèn par mdyub yo'f lezo' mèn li mèn con' ye'rsin'. Làth xtau'a, mbli Diox thib con'. Mtel' Diox xgan' Diox co' nac thidte xgan'pe' Diox loo izlyo'. Ngòc xgan' Diox xal thib mbi' co' ngóol loo izlyo' xal ndxáal chol mèn loo izlyo', mèn co' ncua'n xquin. Mbi'th xgan' Diox loo izlyo' ndxè' par mbli Diox nguth xgan' Diox par tyactii xgan' Diox por cón che'n xquin mèn no par ton' xgan' Diox xtol mèn loo mèn. Co'se' tataa ngòca loo xgan' Diox loo cruz, ngòca loo mèn co' ndxela's loo xgan' Diox inquinte tolo li mèna chol con' ye'rsin' co' ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo' ndxè'. ⁴ Tataa mbli Diox ngòc con'a loo xgan' Diox par gác mèn no gàp lezo' mèn co' ndxela's loo xgan' Diox li mèn con' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Tac nalle' inzi tee bante na' xal nac ryethe con' co' mbli mdyub yo'f lezo' na' ndoore' yila's na' loo Crist. Ndxe'leque', nzi tee ban li na' xal ñibe'pe' Xpii Natú' loo na'.

⁵ Na' nanee no nonle' na' le' mèn co' ante nzi tee ban li xalque' nac con' ye'rsin' co' ndli ndyub yo'f lezo' mèn ndli mèn, con'a nacpe' co' ndli mèn xal ndryo' ndlyen' lezo' mèn. Per mèn co' ndoo lezo' nzi tee ban xal ñibe' Xpii Natú' loo mèn, mèna ndlipe' ante con' co' ñibe' Xpii Natú' loo mèn li mèn.

⁶ Tac chele' mèn más ye'th lezo' li mèn con' ndyub

yo'flezo' mèn co' nac cón che'n xab izlyo', con'a càb loo mèn par tith co' xà' Diox mèn loo Diox co'se' yilo gath mèn. Per chele' mèn más ye'th lezo' li mèn xal ñibe' Xpii Natú' loo mèn par li mèn, le' sya, con'a li càb loo mèn le' mèn yòò ban no Diox thidtene co'se gath mèn no càba loo mèn, ne, cue ban mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn no càba loo mèn yu' yàl lezo' mèn loo Diox.

⁷ Mèn co' ante ndoo lezo' li mèn con' co' ndyub yo'f lezo' mèn li mèn co' nac cón che'n xab izlyo', mèna nac ngolo ngola's che'n Diox. No ndxòò xyàn lezo' mèna ñèe mèna cón che'n Diox co'se' ndxòn mèna cón che'n Diox. Tac ne' ne' indlya's mèna tyal mèna tyubdi's mèna loo Diox. No ne' ne' gác mèna ta' mèna lugar ñibe' Diox loo mèna. ⁸ Cona, ngue niin loo gu': Mèn co' más nda' gust lezo' co'se' ndli mèn con' co' ndyub yo'f lezo' mèn co' nac cón che'n xab izlyo', mèna ne'gácte li con' ndac co' li par yòò lezo' Diox ñièe Diox mèn.

⁹ Per nalle', gu' ya inzi tee ban lide xal nac con' co' nac cón che'n xab izlyo' co' ndli par ndyub yo'f lezo' gu' par li gu' chol con' ye'rsin'. Ndxe'leque', nzi tee ban gu' xalque' nac co' ñibe' Xpii Natú' loo gu' por mda' gu' lugar no mdyal gu' nzo Xpii Natú' che'n Diox loo gu' nalle'. Na nii loo gu': Loo mèn co' inzode Xpii Natú' che'n Crist, mèna inacte che'npe' Crist. ¹⁰ Chele' Crist nzoque' loo gu' por cón che'n Xpii Natú', lìcpe' ba'i, mastale' nquin gath bél'yòò ladpe' gu' por cón che'n xquin no xtol co' ngòò loo ryete mèn, thidteneque' yòò ban xpii gu' no alm gu' loo Diox tac Diox mdyal no mda' Diox lugar ngòò gu' loo cón che'n Diox. No nac gu' mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. ¹¹ Chele' Xpii Natú' che'n

Diox co' mblo xban Jesús làth mèn nguth nzo loo gu' par ñibe' Xpii Natú' loo gu', le' sya, yub Diox co' mblo xban Crist Jesús làth mèn nguth, Diox li par ryo xban bél'yòo ladpe' gu' co' non gu' gathque'. Li Diox gàc con'a loo gu' por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox co' nabán le'n lezo' gu'.

¹² Per nalle', ngue niin loo gu', mèn huesen por cón che'n Jesucrist: Nzo thìb con' co' anze'f nquin li na'. Con'a nee di's: Ne'tolode que tee ban na' par tyub yo'f lezo' na' loo cón che'n co' nac xab izlyo'.

¹³ Tac chele' gu' be' nzi tee ban li xalque' nac cón che'n co' nac xab izlyo' co' ndyub yo'f lezo' gu', sya, tit'h co' xà' Diox gu' loo Diox co'se' gath gu'. Per ndxe'leque', chele' gu' li ante co' ñibe' Xpii Natú' loo gu' par ne'tyubte yo'f lezo' gu' loo cón che'n co' nac xab izlyo', sya, yòo ban noque' gu' Diox thidtene.

¹⁴ Ryete mèn co' nzi tee ban lique' xal ñibe'pe' Xpii Natú' che'n Diox loo mèn par li mèn, mèna nac xin'pe' Diox. ¹⁵ Xpii Natú' co' ngulàale' loo gu'a, ne'nglide Xpii Natú' par tolo zyeb gu' le' Diox tetìi gu' yiloa xal mbli chol xpii ye'rsin' loo gu' par mzyeb gu' ndoore' yila's gu' loo cón che'n Diox. Ndxe'leque', Xpii Natú' co' ngulàale' loo gu'a mbli le' gu' nac xin'pe' Diox. No por cón che'n Xpii Natú'a, mbez na' loo Diox: Pay, co'se' mbez na' Diox. ¹⁶ Leque yub Xpii Natú' ndlu' loo na' no nda' Xpii Natú' cuent loo na' cón che'n leque con' co' nden' na' le'n lezo' na' le' na' nac xin'pe' Diox. ¹⁷ Por nac na' xin'pe' Diox, gàc che'npe' na' ryethe con' co' mxèn' Diox no ryethe con' co' nac che'npe' Diox, con' co' mcàbgòn Diox gàc che'npe' na'. Thidte gàc che'npe' na' con yub Tad Crist

ryethe con' co' mxèn' Diox no co' nac che'npe' Diox. Chele' loo na' gác ngòc nguàal con' por cón che'n Crist nalle' xal mbli mèn ngòc nguàal con' loo Crist, loo na', ne, gác con' roo con' xèn yiloa xal ndxàc con' roo con' xèn loo Crist nalle'.

¹⁸ Per nalle', ndyaquen le' cón che'n con' co' ndyactìi na' le'n tiemp ndxè' ne' por chu'th ne'ta'de co' ndyactìi na' por con' roo con' xèn co' yú' loo na' yiloa no co' gác loo na' yiloa. ¹⁹ Ryete con' co' mxèn' Diox loo izlyo' nzi bed no nzi quee lezo' axta co'se' zin huiz no zin ze lu' Diox mèn co' nac xin' Diox loo taamas mèn, lícque', nac mèna xin'pe' Diox. ²⁰ Tac ryete con' co' mxèn' Diox mquedèe Diox no ngoza' con' mblec Diox no ngòc con' co' mblec Diox thìb con' co' yende cón ntac. Per ne'ngàcte con'a loo con' co' mxèn' Diox xal con' co' angngòc. Ndxe'leque', ngòc con'a loo con' co' mxèn' Diox xal mnibe'pe' lezo' Diox. Per mastale' tataa mbli Diox ngòc con'a loo con' mblec Diox, Diox mbli le' mèn ngure quee lezo' bere gác con' ndac loo ryethe con' co' mxèn' Diox yiloa. ²¹ Diox mxèn' ryethe con' no mblec Diox ryethe con'. Per zin thìb huiz no zin thìb ze li Diox par lyá' ryethe con' mblec Diox loo con' co' nac con' xin no con' co' nac con' cap no con' co' nac con' ye'rsin' co' ndli xol no co' nteza' loo con' co' mxèn' Diox no co' mblec Diox loo izlyo'. Syare', gác con' roo no con' xèn loo con' mxèn' Diox tac tiempa ya ne'tolode gác más con' ye'rsin' no ya ne'tolode tyactìi con' co' mxèn' Diox. Gác con'a loo con' mxèn' Diox no loo con' mblec Diox xalque' gác con' roo no con' xèn loo mèn co'se' yende chó con' ye'rsin' nzo co' li par cuan' mèn xquin mèn no xtol mèn, mèn co' nac xin'pe' Diox, co'se' gác

huiza no tiempa. [22](#) Na' nanee no non na' axta nalle' be' ndyactii rye loothe con' co' mblec Diox no co' mxèn' Diox xal ndxàca loo thib xa'got co' nden' yalnè co'se' ndub tan xin' xa'got. [23](#) Iante ndxàca ndyactii rye loothe con' co' mxèn' Diox xal ndxàc loo thib xa'got co' ndub tan xin'. Ndx'e'leque', nden' na' ndxàca tataa loo na', ne, ¿lé'?, mastale' nzo Xpii Natú' loo na'. Mastale' nac Xpii Natú' nerleque' thib con' co' làa Diox loo na', yiloa tolo ta' Diox más con' ndac loo na' por cón che'n Xpii Natú'. Per nalle', nden' na' thib yalnè axta le'n lezo' na' cón che'n yaltìi co' ndxàc loo na'. Per mastale' ndxàc con'a loo na', nzi quee lezo' na' axta co'se' gác hor hui' ñaa mèn loo na', llicque', nac na' xin'pe' Diox. Axta syare', gác tiemp co'se' zye' loo loo bél'yòo ladpe' na' par ya ne'tolode tyactii na' no ya ne'tolode gác yalnè loo na' no ya ne'tolode gác yalquìi loo na'. [24](#) Tac co'se' ngolo ngola's na' loo Crist no loo cón che'n Crist, mcàba loo na' ngure quee lezo' na' le' na' lyá' loo rye yaltìi no yalquìi no yalnè co' ndxàc loo na' nalle'. Per chele' mèn ngüi'pe' loo con' co' nzi quee lezo' mèn, le' sya, ya inzi queede lezo' mèn más loo con' co' nzi quee lezo' mèn. Tac co'se' ngüi' mèn loo con' co' mbez mèn nzi quee lezo' mèn, ya ne'tolode cue quee lezo' mèn loo con'a, ¿lé'? [25](#) Per chele' na' nzi quee lezo' loo con' co' tarte yú' loo na', nquin tolo cha'la's na' par tolo cue quee lezo' na' loo con' co' gác loo na' yiloa.

[26](#) Lomisque' mod ne, leque yub Xpii Natú' ndly-ath no na' loo con' co' nzi quee lezo' na' par ne'tolode gác na' xal mbíiz co' mbuu's lezo' loo

cón che'n Diox. Más de con'a, axta ne' ne' gác na' cuez na' Diox xal ndxàala. Per ndxe'leque', yub Xpii Natú' mbez Diox cóن che'n na'. Anze'f nden' Xpii Natú' cón che'n mèn co'se' mbez Xpii Natú' Diox cón che'n mèn. Tac huax vez yende mod gab na' loo Diox con' co' nden' na' tant nden' na' con'. Por cona, Xpii Natú' nteri'th con' co' nden' na' no con' co' nquin na' loo Diox xalque' non Xpii Natú' nquin na' con'. Di's co' nteri'th Xpii Natú' loo Diox por cón che'n mèn, yende chó mèn gác ta' cuenta no tyoodi's mèn cón che'n di'sa. ²⁷ Diox nteche ntexyath lezo' mèn no xtùuz mèn. Diox nanee no non Diox cón che'n con' co' ngue li Xpii Natú' xtùuz co'se' mbez Xpii Natú' Diox cón che'n mèn co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox, tac Xpii Natú' mbez Diox ante xal nee lezo' Diox.

Mèn co' ngòo loo cón che'n Crist, mèna mbli gan ngro xà' mèna loo cón che'n xab izlyo'.

²⁸ Nanee na' no non na' le' Diox ndli nab ryethe con' par càba con' ndac loo mèn co' nque' lezo' Diox, mèn co' Diox mcui xal mblo xnee Diox mcui Diox mèn par yòò mèn loo cón che'n Diox. ²⁹ Ndoore' xèn' Diox no cuec Diox izlyo', non Diox no nanee Diox cón che'n mèn co' yòope' loo cón che'n Diox. Mèna ngòc mèn co' mcui Diox par yòò mèna loo cón che'n Diox. Diox mnibe' lezo' Diox cui Diox mèna par gàc mèna xalque' nac Jesucrist co' nac xgan'pe' Diox. Tataa mbli Diox loo mèna par leque Jesucrist gàc xal hues ndlyo mèn loo rye mèn co' gàc xal huespe' xgan' Diox. ³⁰ No loo mèn co' mnibe' lezo' Diox mcui Diox mèna ndoore' xèn' Diox izlyo' par gàc mèna xalque' nac xgan'pe'

Diox, Diox mblec mèna par nac mèna xalque' nac xgan'pe' Diox. No mèn co' mblec Dioxa, mbli Diox par nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. No leque mèn co' mbli Diox nac mèn nalì no mèn nambìi loo Dioxa, loo mèna ndli Diox ndxàc con' roo no con' xèn.

³¹ ¿Cón más nquin gab na' cón che'n con' ndli Diox, sya? Chele' Diox thidteneque' indlá'ya'de na', ¿chó mèn co' nac ngolo ngola's che'n na' gác li gan par ne'ryo loode gàc con' ndac loo na' por nzo na' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist? Yende chó mèn gác li gan gàca tataa loo na', ¿lé'?

³² Hui' gu' nexa. Ne' ne' mcà Diox mquée yalguth loo xgan'pe' Diox por cón che'n na'. Ndxe'leque', Diox mda' lugar mquée yalguth loo xgan' Diox por cón che'n xquin ryete na' no xtol ryete na'. Chele'i tataa ngòc, ¿xalte mod ne'li Diox par que no na' ryete con' co' naquin na' nalle' por cón che'n Crist, à'? Lique' Diox par gàca loo na', yey. ³³ ¿Chó mèn, lìcque', gác tec mèn co' Diox mcui loo Diox, à'? Yende chó cón che'n mèn li mèn con'a, ¿lé'?

Ndxe'leque', Diox nac xa' co' mdyal par ngòò mèn loo cón che'n Diox par gàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. ³⁴ ¿Chó cón che'n mèn quexù' que' fals mèna mèn co' Diox mcuia, à'? Yende chó cón che'n mèna, ¿lé'? Tac Crist nac xa' co' nguth por cón che'n rye mèn. Más de cona, ngro xban Crist. No ndub Crist cuat Diox nalle'. Ngue bez Crist Diox no ngue na'b Crist loo Diox cón che'n na'. ³⁵ ¿Ché' nzo chó mèn gác li par ne'tolode que' lezo' Crist na' par ryo xà' na' loo cón che'n Crist, à'? Yende chó gác lii, ¿lé'? Lomisque' ne, co'se' ndxàc chol yaltìi loo na' no co'se' ndxàc ngòc nguàal con' loo na' par

nxi lezo' na' no co'se' ndub ngu's mèn na' no co'se' nsyon hua na' no nsyon gu na' co'se' yende con' hua na'; no co'se' nzi tee che na', yende xab na' par goc na'; no co'se' ndxàc chol con' ryes loo na'; no co'se' ndlyá' ndlyá' guth mèn na', ¿ché' ndyac gu' le' rye co' ndxàc loo na'a ndlu' ya ne'tolode que' lezo' Crist ñèe Crist na', cà'? Yende xàa. ³⁶ Ndxàc ryete con'a loo na' xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Por cón che'n U, Tad, ndlyá' ndlyá' guth mèn nu' atate huiz. Ndoo lezo' mèn guth mèn nu' xal ndxuth mèn mbacxil'.

³⁷ Mastale' tataa ndxàc loo na', loo ryete con' ndxè' ndli na' gan par ne'ryo xà'de na' loo cón che'n Crist. Tac non na' no naneeque' na' le' Crist nque'que' lezo' ñèe Crist na'. No ndlyath no Crist na' loo ryethe con' co' ndxàc loo na' ned nque tee na'.

³⁸ Cona, ngue niin loo gu': nonquen no ngobe'en yende nec thib con' co' nzo co' gác li par ne'tolode que' lezo' Diox ñèe Diox na' par ryo xà' na' loo Diox yiloa. Tac thidte ngòc na' con Tad Jesucrist. Que naca gath na', que naca ban na', toloque' que' lezo' Diox ñèe Diox na'. Ne' angl; ne' mèn co' ñibe' loo xtàa mèn loo izlyo' ndxè'; ne' chol xpii co' ndxàp con' roo no con' xèn, xpii co' nac xpii roo no xpii xèn, gác li par ne'tolode que' lezo' Diox ñèe Diox na' par ryo xà' na' loo Diox yiloa. Ne' con' co' ndxàc loo mèn tiemppe' ndxè'; ne' con' co' gác loo mèn le'n tiemp co' yi'th nque; yende chó con'a gác li par ne'tolode que' lezo' Diox ñèe Diox na' par ryo xà' na' loo Diox thidtene yiloa. ³⁹ Ne' con' co' nzo gáp loo bé'; ne' con' co' nzo ga's xan' le'n izlyo'; ne' ne' chol taamas con' co' mxèn' Diox no co' mblec

Diox loo izlyo' gác li par ne'tolode que' lezo' Diox ñèe Diox na' xal nac mod co' mblu' Diox loo na' nque'que' lezo' Diox ñèe Diox na' por thidte ngòc na' loo cón che'n Crist Jesús co' nac Tad na'.

9

Diox mcui mèn che'n nación Israel par yòo mèna loo cón che'n Diox, ne.

¹ Com le' daa ndxela'sque' loo Crist, ¿lé'?, ngue tan cuent co' nac lícpe' loo gu'. Ingue quedíiden gu'. Tac Xpii Natú' co' nzo loon no co' nzo le'n lezon, Xpii Natú' ndli par nden'en le'n lezon lícque' nac di's co' ngue toodizen loo gu' nalle'. ² Anze'f nxi lezon. No ndxetub thib yalnè tím' le'n lezon por cón che'n mèn nación Israel. ³ Por tant nque' lezon ñèen mèn co' nac mèn nacionpe' daa, co' nac mèn nación Israel, mèn co' nac mèn gulàaz daa, más quee lezon ngàc daa mèndèe loo Diox, co' nee di's, mèn ye'rsin' loo Diox par ryo xà'en loo cón che'n Crist par tetìi Diox daa thidtene par bel'que' tataa mod lyá' mèn nacionpe' daa loo con' ryes. ⁴ Mèna nac bín che'n thib mbi' co' ngro' lèe Israel co' ngòc mbi' co' mbloj msi' biz no bin co' nac mèn naciòn Israel nalle'. Mèn co' ngòc bin mbi'a, Diox mblo cuent ngòc mèna xal xin'pe' Diox. Ngòo Diox làth mèna. Gunèe mèna con' roo no con' xèn co' nac Diox. Mbli Diox par mbyan' no mèna thib conveñ. Mnibe' Diox loo Moisés xo'f Moisés thib ley loo mèna. Mnibe' Diox loo mèna xá mod li mèna sirv loo Diox le'n templ mèn. No mtan' Diox di's co' mcàbgòn Diox li Diox co' nac con' ndac loo mèna. ⁵ Nac mèn nación Israel nalle' bin che'n mbi' co' ngro' lèe Israel co' mbloj msi' bin co' nac xudgool

na', bin co' ngòc mèn nación Israel yiloa. Làth bin mèna ngóol Crist xal ndxáal chol mèn. Crista nac yubpe' Diox loo ryethe con'. Por cona, gab na' di's roo no di's xèn no di's natú' cóñ che'n Crist loo mèn le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node. Taandxè' gáca.

⁶ Inacta le' con' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mbi' co' ngro' lèe Israel ne'gàcte. Ndx'e'leque', más huen gab na' iryede mèn co' nac bin mbi' co' ngro' lèe Israel, lícque', nacpe' mèn nación Israel. ⁷ Lomisque' ne, iryede bin Abraham ngo Diox cuent nac binpe' Abraham. Ndx'e'leque', Diox ndxab loo Abraham: Por cóñ che'n bin Isaac daa go cuent le' lùu mbli bin. ⁸ Con'a nee di's le' mèn co' nac chol bin mbi' co' lèe Israel ndxè', inpor con'ade ngo Diox cuent nac mèn co' nac bin che'n mbi' co' ngro' lèe Israel xin' Diox. Ndx'e'leque', Diox ngo cuent nac mèn nación Israel xin'pe' Diox, mèn co' ngóol xalque' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox loo Abraham par que no Abraham bin. ⁹ Tac di's co' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox loo Abraham taandxè' mbez:

Co'se' gáca huiz co' mnibe'en loo lezon, axta syare', zin huiz gal neen máa gu'. Huiza, lin par hue' xin' Sar par tyan Sar thìb xgan' Sar.

¹⁰ Iante xal ngòca loo Abraham no loo Sar ngue tan cuenta loo gu'. Ndx'e'leque', ryop xgan' Rebèc co' ngòc cuach, thidte Isaac ngòc xud myen'. Ngòc Isaac xudgool na', ne. ¹¹⁻¹³ Per co'se' ne' ne' tar gáal ryop hues myen' xgan' Isaac, ne' ne' tar li myen' con' ndac no ne' ne' tar li myen' con' ye'rsin', Diox ndxab loo Rebèc:

Yé' huize', mbed ndlyo gáca moz co' li sirv loo mbed co' nac mbed bluz.

Thidte nac di's co' ngue niin loo gu' ndxè' xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar co'te' ndub di's co' ndxab Diox:

Anze'f nque' lezon Cob. Ngudloon no lezon Cob. Per por part cóن che'n Esaú, nzo xyàn lezon ñeen Esaú.

Por cona, non na' le' Diox ndxàp derech cui Diox mèn xal neete lezo' Diox par yòò mèn loo cón che'n Diox. Yende chó mport nzo lezo' Diox con' ndli mèn, aa guneei ¿ché' nac mèn mèn huen o ché' nac mèn mèn ye'rsin? co'se' cui Diox mèn par yòò mèn loo cón che'n Diox.

¹⁴ ¿Cón gab na' cón che'n con' mbli Diox, sya? ¿Ché' tab na' no ché' ndli na' cuent nac Diox thib Diox co' indlide con' nali no con' nambìi co'se' mbli Diox con'a, cà'? Yende xää. Nec thib mod no nec tedib mod ne'gabte na' tataaa, ¿lé'? ¹⁵ Tac Diox ndxab loo Moisés tedib vez:

Lyat lezon ñien mèn co' lyazen lyat lezon ñien. No anze'f nazín' gác mèn co' lyazen gác nazín' mèna loon.

¹⁶ Por cona, yende mod gab mèn le' Diox ndlyat lezo' ñie Diox mèn ante xal neete lezo' mèn. Ne'ne' gab mèn ante ndlyat lezo' Diox ñie Diox mèn por con' ndac co' ndli mèn. Ndxe'leque', Diox ndlyat lezo' ñie Diox mèn ante xalte ñibe' lezo' Diox lyat lezo' Diox ñie Diox mèn. ¹⁷ Ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez le' Diox ndxab loo Faraón co' ngòc rey loo mèn nación Egípt:

Na mbli ngòc lùu rey par lu'en loo mèn cón che'n ryethe con' roo no con' xèn co' nzo la's niin no con' co' nzo la's yan por cón che'n con' co' mblin lool. No mblin ngòc con'a lool par tataa mod mxyo'f flèe mxyo'f xti's daa loo mèn dib athu

loo izlyo' por cón che'n con' mblin lool.

18 Por cona, non na' no nanee na' le' loo mèn co' ndlya's Diox lyat lezo' Diox ñèe Diox, loo mèna ndlyatque' lezo' Diox ñèe Diox. No loo mèn co' ndlya's Diox teyez Diox lezo' mèn, loo mèna nteyezque' Diox lezo' mèna par ndxàc mèna mèn naad no mèn nguud.

19 Per thìb descuid ñèe gu' loon: Chele'i tataa nac loo cón che'n Diox, ¿chonon nque dol Diox mèn cón che'n xtol mèn, sya? Mastale' lya's gu' ñèe gu' con' loon: per ¿chó gác cà di's cón che'n co' nee lezo' Diox li Diox, à'? Yende xàa, ey. Bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè': **20** ¡Aa mèn izlyo'! ¿Máa yob yéc gu', na? ¿Chó nac gu' par gol' di's gu' con Diox, à'? ¿Ché' tab thìb yàat yòo loo thìb mbi' co' ntxocua' yàat yòo: ¿Chonon taandxè' mtoxcua' lùu daa, à'? Yende xàa. **21** ¿Chó ñibe' loo Diox par li Diox con' ndlya's mèn, à'? Bli gu' xtùuz cón che'n thìb mbi' co' ntxocua' yàat con ben. ¿Ché' yende mod toxcua' mbi' thìb yàat co' li zin' mbi' cusin xal nee lezo' mbi'? No ¿ché' yende mod toxcua' mbi' thìb yàat co' li sirv loo mbi' xal thìb vacin? Nzoque' mod toxcua' mbi'i xal lya's mbi'i, ¿lé'? Ale'que' Diox con mèn, ¿lé'? ¿Chó ñibe' loo Diox?

22 ¿Ché' tac na' ñii yèe ñii tì na' cón che'n Diox co'se' leque yub Diox mcha'la's gunèe Diox mèn, mèn co' ndlya's Diox tyactìi no gàc yalquìi loo mèn? Mastale' mbly'a's Diox ngli Diox ngàc con'a loo mèn par nglu' Diox cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's ya' Diox no co' nzo la's nii Diox, per ndxe'leque', lugar de ngli Diox con'a, le'le' mxec yèe Diox gunèe Diox mèn. Ne'ngàcte yalquìi loo mèna par ntelux Diox mèn nalle'. Thìba con'a.

Le' tediba na, lìcque', teluxque' Diox mèna yiloa. Por cona, yende mod ñii yèe ñii tìi na' cón che'n con' ngue li Diox, ¿lé'? ²³ Mbli Diox ne'ngàcte yalquìi loo mèn. Ndxé'leque', mblyat lezo' Diox gunèe Diox taamas mèn, co' nee di's nac na', par lu' Diox loo na' cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no con' co' nzo la's ya' Diox. Más de cona, Diox mblo' xà' na' loo cón che'n xab izlyo' par mbli nable' Diox na' par gàca loo na' yòo ban no na' Diox par gàc con' roo con' xèn loo na' co'te' nzo Diox loo bé'. ²⁴ Gu' nonque' no nda'que' gu' cuent le' Diox mcui ndxep na' no mblo' xà' Diox ndxep na', co' nee di's, ndxep mèn co' nac mèn nación Israel, no ndxep mèn co' inacte mèn nación Israel, par ngòò na' loo cón che'n Diox por cón che'n Crist. ²⁵ Ndxàca loo mèn nalle' xal ndub di's loo libr co' mque' Ose ye's co' nac xti's Diox. Di'sa mbez taandxè':

Mèn co' inacte mèn nacionpe' daa, mèna mcuin no mblo' xà'en mèna par gàc mèna mèn nacionpe' daa. No mèn co' yende chó nque' lezo' ñèe xal thìb xa'got co' yende chó nque' lezo' ñèe, mèna nque' lezon ñèen.

²⁶ Leque loo libr co' nac libr che'n Ose co' mque' Ose ye's, libr co' nac xti's Diox, loo libra ndub di's co' guniique' Diox cón che'n mèn co' inacte mèn nación Israel. Ndxab Diox: Gu' co' inacte mèn nacionpe' daa, per mastale' inacte gu' mèn nacionpe' daa, yiloa gàc gu' xin'pe' daa, daa co' nac Diox co' nabán thidtene.

²⁷ Per cón che'n mèn nación Israel, Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox, Sayi mde'th di's cón che'n mèna taandxè':

Mastale' mèn co' nac bin mbi' co' ngro' lèe Israel yas yàl xal yux co' nziri' ro nítto', ante

ndxep bin mbi'a gàc mèn co' lyá' loo con' ryes.
 28 Tad Diox lique' ryethe con' mcàbgòn Tad Diox li
 Tad Diox loo mèn loo izlyo' no, chàa, li Tad Diox
 con'a loo mèn. ²⁹ Ngòca loo mèn nación Israel xal
 mde'th Sayi di's co' ndxab Diox ndoore'. Ndxab
 Sayi:

Chele' Tad co' nac Tad che'n angl co' nzo loo
 bé' co' nac solndad che'n Tad ne'nda'de lugar li
 na' bin, ngàc na' xal mèn ciuda Sodom no ngàc
 na' xal mèn ciuda Gomor co' mtelux Diox póla.

*Mèn nación Israel ne'ndalte ngola's cóñ che'n di's
 ndac che'n Diox.*

30 Lomisque' ne, ndlyazen niin thìb con' loo
 gu': ¿Xá nee gu'? ¿Cón gab na' cóñ che'n con' co'
 mbli Diox loo mèn co' inacte mèn nación Israel,
 mèn co' nac mèn co' ne'ñeede no mèn co' ne'gónte
 xá mod ndyal Diox par yòo mèn loo cóñ che'n
 Diox par gàc mèn mèn nalì no mèn nambìi loo
 Diox? Per ndxe'leque', mèna ngòc mèn nalì no mèn
 nambìi loo Diox ante por ngola's mèna loo Diox
 por cóñ che'n Tad Jesucrist. ³¹ Per ndxe'leque',
 cóñ che'n mèn nación Israel co' mdoo lezo' tolo li
 preb ndubdi's xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo
 mèn, mèna ne'ngácte ndubdi's con' co' mnibe' ley
 co' mxo'f Moisés loo mèna par gàc mèna mèn nalì
 no mèn nambìi loo Diox. ³² ¿Chonon tataa ngòca
 loo mèn nación Israel, à'? Ngòca tataa loo mèn
 nación Israel tac ne'ncua'nte mèna mod gàc mèna
 mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por cóñ che'n
 Tad Jesucrist. Ndxé'leque', mbly'a's mèn nación
 Israel gàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox
 ante por mbli mèna preb ndubdi's mèna loo ley co'

mxo'f Moisés loo mèna. Por ne'nglide mèn nación Israel cas loo Tad Jesucrist, por cona, ngòca loo mèn nación Israel xal mèn co' ndxezi'f ndxega's loo thìb quèe co' nca' no co' ncà loo mèn ned nda mèn por ngòc mèn nación Israel mèn naxèn loo cón che'n Diox. ³³ Peser nibdi's gu' loon ¿Chonon tataa ngòca loo mèn nación Israel? Tataa ngòca loo mèn nación Israel xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè':

Hui' gu' nexa. Daa tel' thìb mbi' loo mèn ciuda Jerusalén co' gác loo mèna xal thìb quèe co' nca' ned ndyee mèn loo mèn ciuda Jerusalén. Mèn co' ante yila's loo mbi' co' ngòc xal quèea, mèna ne'yitacte lezo' loo cón che'n Diox. Ne' ne' xi lezo' mèn cón che'n mbi'a yiloa.

10

¹ Gu' co' ndxàc mèn huesen por cón che'n Jesucrist, con' ndxè' nac co' ndryo' ndlyen' lezon no co' nac di's co' mbezen Diox cón che'n mèn nación Israel, ndlyazen le' mèna lyá' loo con' ryes. ² Ndan cuent loo gu' cón che'n con' ndac co' nac cón che'n mèn nación Israel le' mèna anze'f mènley' nac loo Diox. Per ndxe'leque', indxác ndacte mèna cón che'n Diox xal ñibe' Diox. ³ ¡Prob mèn nación Israel! Inda'de mèna cuent xá mod ndyal Diox par yòò chol mèn loo cón che'n Diox par gác mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. Ndxe'leque', más ndxòò lezo' mèn nación Israel li mèna mod che'n mèna par tataa mod li mèn nación Israel cuent nac mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por mod co' mbli mèna cuent nzi tee ban nalì no nambìi mèna loo Diox. Ndxe'leque', nac mèna mèn naad no mèn nguud loo Diox, co' nee di's, ne'ndalte mèna gác

mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox xal nac mod co' mbli Diox par mdyal Diox yòò mèn loo cón che'n Diox par gàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox. ⁴ Tac co'se' mbi'th Crist, Crist mbli ya inquinte tolo li mèn cas loo ley no tolo tyubdi's mèn loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. No mbliguè' Crist le' mèn co' ante yila's loo Crist, Diox mdyal yòò mèna loo cón che'n Diox par gàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox.

⁵ Moisés mblu' loo mèn nación Israel cón che'n xá mod gàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox por cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ndxab Moisés: Chele' mèn que tee ban xalque' ñibe' ley loo mèn, mèna toloque' gàc mèn nalì no mèn nambìi loo Diox chele' mèna, lìcque', tyubdi'sque' loo con' ñibe' ley loo mèna. ⁶ Per cón che'n xá mod tyal Diox gàc chol mèn mèn nalì no mèn nambìi loo Diox ante por ndxela's mèn loo Diox por cón che'n Jesucrist, di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox mbez taandxè':

Ne' gabte gu' loo lezo' gu': Ché' nzo chó mbi' co' quée loo bé', co' nee di's, par ya xi thib mbi' Crist loo bé'? Con'a nee di's nden' mèn ya xi thib mèn Crist loo bé' tac tarte yi'th Crist loo izlyo', ndyac mèn. Thiba con'a.

⁷ Le' tediba na, ne' ne' gab gu' loo lezo' gu': ¿Chó mèn nzo co' lyàa co'te' nac lugar co'te' nzo alm mèn no xpii mèn co' nguth loo izlyo' ndxè', co' nee di's, co' mèna Crist làth mèn nguth tya tac nden' mèn le' Crist tarte ryo xban làth mèn nguth? ⁸ Per hui' gu' nexa. ¿Ché' inda'de gu' cuent xal mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox? Di'sa mbez: Di's co' nac xti's Diox mzinle' xàn' nza gu' no tlate tyoodi's gu' cón nee di'sa. Mté'th gu' cón che'n di'sa

no ndxan' cóñ che'n di'sa le'n lezo' gu'. Di's ndxè' nac cóñ che'n di's ndac co' ndlu' loo mèn xá mod tyal Diox yòò mèn loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Crist. Cón che'n di's ndaca ngo nu' yalbàn nalle'.

⁹ Tac chele' thìb thìb gu' ta' cuent no co ro gu' le' Jesús nac Tad loo ryethe con', no chele' gu' yila's dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' le' Diox mblo xban Tad Jesús làth mèn nguth, lyá' gu' loo con' ryes. ¹⁰ Mèn co' dib nzo yéc no mèn co' dib nzo lezo' ndxela's loo Tad Jesús, ndyal Diox yòò mèna loo cóñ che'n Crist par gác mèna mèn nali no mèn nambìi loo Diox. Lomisque' ne, mèn co' nda' cuent no ngo ro mèn le' Jesús nac Tad loo ryethe con', mèna nac mèn co' mblyá'le' loo con' ryes.

¹¹ Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Ryete mèn co' ndxela's loo mbi'a, mèna ne'tyóode yiloa par ya ye'th lezo' mèna no par tyoo xà' lezo' mèna. Ne' ne' xi lezo' mèna yiloa por cóñ che'n mbi'a.

¹² Cona, ngue niin loo gu': Indyu'de mèn nación Israel más loo Diox leque taamas mèn co' inacte mèn nación Israel. Leque yub Diox nac Diox co' ñibe' loo rye mèn. No nda' Diox rye loothe con' ndac loo mèn co' mbez lèè Tad Diox. ¹³ Por cona, ryete mèn co' cuez lèè Tad Jesús, mèna lyá' loo con' ryes. ¹⁴ Hui' gu' nexa. ¿Xá mod cuez mèn lèè Tad Jesús co'se' tarte yila's mèn loo Tad Jesús, à'? No ¿xá mod yila's mèn loo Tad Jesús co'se' tarte gòn mèn cóñ che'n Tad Jesús, à'? No ¿xá mod gòn mèna cóñ che'n Tad Jesús co'se' yende chó mèn tarte co yalbàn cóñ che'n Tad Jesús loo mèn, à'? Yende moda, ¿lé'? ¹⁵ No ¿xá mod co mèn yalbàn loo xtàa mèn co'se' yende chó mèn nzo co' tel' xtàa mèn

par ya lo mèna yalbàn loo mèn? Yende moda, ¿lé'? Ndxàca loo mèn co' nda lo yalbàn xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè':

Susque' mèn ndac nac mèn loo Diox, mèn co' ngo yalbàn cón che'n di's ndac. No anze'f huen nda mèna.

16 Per fte' lezo' gu' iryede mèn nación Israel ndyubdi's loo di's ndac co' ndlu' cón che'n Crist. Ndxàca loo mèn nación Israel xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co'te' mque' Sayi ye's. Sayi ndxab:

Yende chó mèn ngola's di's co' mde'th nu' loo mèn, Tad.

17 Per nase nzoque' mod yila's mèn no gáp mèn yalxla's cón che'n Crist co'se' gòn mèn cón che'n di's ndac co' co mèn yalbàn cón che'n Crist.

18 Ñibdizen thìb con' loo gu': ¿Ché' ndli gu' cuent tarte gòn mèn nación Israel cón che'n di's ndac ndxè', cà'? ¿Xá mod ne' tar gòn mèn nación Israel cón che'n di's ndac ndxè', à'? Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Dib athu loo izlyo' ndxathle' no ndxènle' cón che'n di's ndac che'n Diox co' mde'thle' mèn no co' mblole' mèn yalbàn. Axta dib vuelt ro izlyo' mbyath mbyèn di's co' mde'th mèna, ne.

Aa. Nonque' mèn nación Israel cón che'n di'sa, ¿lé'?

19 Beren, ñibdizen loo gu' tedib vez: ¿Ché' ndyac gu' tarte ta' mèn nación Israel cuent cón che'n di's ndac ndxè', cà'? Yende xàa. Nonque' mèn nación Israel cón che'n di's ndac ndxè'. Con que nerleque' cón che'n di's ndac ndxè' nac di's co' mda' Moisés cuent loo mèn nación Israel co'se' mde'th Moisés di's co' ndxab Diox co' mbez taandxè':

Daa li gàc con' ndac loo mèn che'n tedib nación co' inacte mèn nación Israel co' ndyac gu' yende

cón ntac loo Diox. Le' gu' na, angnziri' gu', yan lezo' gu' ñèe gu' mèn naciona por cón che'n con' ndac co' lin loo mèna. No lin con' ndac loo mèn thìb nación co' ndyac gu' nac mèn nguud no mèn naad. Con' ndac co' lin loo mèn naciona, le'i càb le' gu' yecloo tín' ñèe gu' mèn naciona.

²⁰ Nde nxon', mbli Sayi ryes. Ndxab Sayi cón che'n di's co' ndxab Diox loo mèn nación Israel. Ndxab Sayi:

Mèn co' alithe mque tee ban no ne'ncua'nte mèna daa tac mèna tarte ñee no tarte gòn mèna le' con' co' nac cón chenen ngro xo'f loo mèna. Mblin par ngòca loo mèna, ne, xal mèn co' mblu' loo loo mèna, loo mèn co' iñibdi'ste cón chenen.

²¹ Lomisque' ndxab Sayi cón che'n mèn nación Israel xal ndxab Diox:

Ryete huiz msilen yan no nalyat mbezen loo mèn co' nac mèn nacionpe' daa, mèn co' ngòc mèn co' indyubdi'ste no mèn co' ngòc mèn naad no mèn nguud par ngòò mèna loo cón chenen tedib vez. Per ne'nglide mèna cas con' ndxaben. Thìba con' ndxè'.

11

Trè' ndlu' cón che'n mèn nación Israel co' mblyá' loo con' ryes.

¹ Le' tediba na, beren, nibdizen loo gu' tedib vez: ¿Ché' ngue li gu' cuent le' Diox mtè'b no mblo'too Diox mèn nación Israel thìb lad thidtene, cà'? Yende xàa. Nec thìb mod no nec tedib mod ne'nglide Diox tataa tac leque daa ngue ta' cuent nac daa thìb mbi' nación Israel, ne. Nac daa bin che'n thìb mbi' co' ngro' lèe Abraham co' mbloj msi' bin co' ngòc mèn nación Israel yiloa. No

nacguè' daa mbi' che'n tedib ned mèn co' mblec thìb mbi' co' ngro' lèe Ming. ²Axta pólle'a Diox mbli cuent le' mèn nación Israel ngòc che'npe' Diox. No desde huiza no axta huiz nalze tarte chobla' Diox no co' too Diox mèna no tarte tè'b Diox mèna thìb lad loo Diox. ¿Ché' tarte ta' gu' cuent xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mque' Lii, co' mde'th di's co' ndxab Diox, ye's cón che'n mèn nación Israel xal ngòca co'se' mzi'f quìi Lii mèn nación Israel loo Diox láth ngue bez Lii Diox, cà'? Ndxab Lii loo Diox:

³Tad, mbeth mèna mèn co' mde'th di's cón che'n U'. No mtelux mèna còo' U'. Angoluxte daa mbyan'. No nzi quil' mèna xtàa mèn par guth mèna daa, ndyaquen.

⁴Per hui' gu' nexa. Diox mcàb loo Lii. Ndxab Diox loo Lii:

Daa mblo' xà'le' gaz mil mèn antub mènbi' làth mèn nación Israel co' tarte tyub xib no co' tarte còo' yéc loo tatool co' nac diox mèna, tatool co' lèe Baal.

⁵Tataaguè' mod ne, be' mbyan' ndxep mèn nación Israel nalle' co' be' ndli cas loo Diox, mèn co' mcui Diox xal nac mod co' mbli Diox angndxàc con' ndac loo mèn par lyá' mèn loo con' ryes. ⁶Per chele' Diox angndlì ndxàc con' ndac loo mèn par lyá' mèn loo con' ryes, le' sya, ya inacte con' co' ndlipe' mèn co' li par lyá' mèn loo con' ryes. Tac chele' con' co' ndli mèn ngli par nglá' mèn loo con' ryes, le' sya, anxle' ngòc con' ndac co' mbli Diox angndxàc loo mèn par lyá' mèn loo con' ryes, sya, xàa.

⁷¿Xá nee gu' cón che'n con' co' ngòc loo mèn nación Israel, à'? Pues loo thìb ned mèn nación

Israel co' Diox mcuia, Diox mbli ngòc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox tac mèna ngola's loo Jesucrist. Per ngòca loo tedib ned mèn nación Israel, mèna ne'ngácte ngli par ngàc mèna mèn nalì no mèn nambìi loo Diox tac mèna ne'ndalte ngala's loo Jesucrist. Ale ndxe'leque', ngòc mèna mèn naad no mèn nguud. ⁸ Ngòca loo mèn nación Israela xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Diox mbli ngòc mèna mèn naad no mèn nguud. Mcuau yéc mèna no mcuau lezo' mèna par ne'yaa'dte cóñ che'n Diox yéc mèna no lezo' mèna. Diox mbli ngòc mèna loo cóñ che'n Diox xal mèn co' ingüi'de con' no xal mèn co' indxònte con' co' mbez tedib mèn loo mèna. Tataa ndxàca loo huax mèn nación Israel axta huiza no axta huiz nalze.

⁹ Lomisque', ndxabguè' David co' ngòc rey pólá cóñ che'n mèn nación Israel:

Le' mod co' ngòp mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox co'se' mbli mèna sirv loo Diox pólá, leque moda mbli par ngogàa mèn. Ngue li mèn con' ye'rsin' loo Diox. Ale mcàb con' mbli mèna par ngro xà' mèna loo Diox no par tetìi Diox mèna yiloa.

¹⁰ Mde'th David, co' ngòc rey pólá, tedib lugar, ne:

Diox li ne'tyubte xnìi yéc mèna no ne'tyubte xnìi lezo' mèna loo cóñ che'n Diox par gác mèna mèn co' ncuau loo no mèn co' ncuau yéc. No li Diox, por derech, ne'xecte mèna loo con' ye'rsin co' ngòc mod co' mque tee ban mèna xal thìb mbi' co' ndxe' yó' axta mblyeng xís mbi'.

Pab ngue lu' le' mèn co' inacte mèn nación Israel

lyá' loo con' ryes, ne.

¹¹ Nalle' nde niin tedib con' loo gu', mèn ciuda Rom: ¿Xá nee gu'? ¿Ché' ndyac gu' por ne'ndubdi'ste mèn nación Israel no por asembli mèn nación Israel con' ye'rsin' co' mcàb par mtè'b Diox mèna no mblo' too Diox mèna loo cón che'n Diox, ché' por cona thidtene ya ingode Diox cuent nac mèn nación Israel mèn che'npe' Diox, cà'? Yende xàa. Nec thìb mod no nec tedib mod ngàca tataa. Diox ta' lugar yòò mèna loo cón che'n Diox tedib vez yiloa. Ndxe'leque', por ne'ndubdi'ste mèn nación Israel loo Diox, con'a mbli le'le' mèn co' inacte mèn nación Israel mblyá' loo con' ryes, co' nee di's, mèn co' ngola's loo Jesucrist. Tataa mbli Diox loo mèn co' inacte mèn nación Israel par, bel'que', tataa mod yé'th lezo' mèn nación Israel par yòò mèn nación Israel loo cón che'n Diox tedib vez. ¹² Cona, ngue niin loo gu', ne: Chele' xquin mèn nación Israel no xtol mèn nación Israel co' mcua'n mèna mbli mcàb más con' ndac loo mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel, ale'que' ne' càb más con' ndac loo mèn dib athu loo izlyo' co'se' bere mèn nación Israel yòò mèn nación Israel loo cón che'n Diox tedib vez. Thìba con' ndxè'.

¹³ Le' tediba na, tolo que'en taaplá di's loo cart ndxè' co' tolo lyazen tyoodiz non gu', gu' co' inacte mèn nación Israel, par nonque' gu' no ta' gu' cuent le' Diox mbli ngòc daa thìb mbi' co' mtel' Diox co' ndxe' di's loo mèn co' inacte mèn nación Israel. No por cona, axta arid naquin lin zin' co' mxo'f zin' Diox loon, ndyaquen, par lu'en loo gu' cón che'n di's ndac che'n Diox. ¹⁴ Taandxè' ngue lin tac ndlyazen bel'que' taandxè' mod tyal mèn co'

nac mèn nacionpe' daa li mèn par gàc con' ndac
 loo mèna xal ndxàca loo gu' par, bel'que', lyá' mèna
 loo con' ryes. ¹⁵ Chele'i ngòc por mtè'b Diox mèn
 nación Israel ngòca le' taamas mèn izlyo' mbyu'
 mbyàl lezo' loo Diox por cón che'n Jesucrist, ¿cón
 gàc co'se' tyal Diox yòo mèn nación Israel loo cón
 che'n Diox por cón che'n Jesucrist tedib vez par
 gàc mèn nación Israel mèn nalì no mèn nambìi loo
 Diox, à'? Ndx'e'leque', le'i gàc más con' ndac loo
 taamas mèn dib athu loo izlyo' par gàp mèna tedib
 yalnaban cub co' gàc tedib yalnaban más ndac.
 Thìba con' ndxè'.

¹⁶ Le' tediba na, nde tetaquen thìb di's loo gu'.
 Gu' nda'que' cuent xal nac costumbr che'n mèn
 nación Israel: Angab na'i, chele' ner pan co' mtox-
 cua' mèn loo thìb tant co'f harin nac pan natú'
 loo Diox, xalte mod ne' gàc natú' taamas co'f co'
 tolo toxcua' mèn pan loo Diox, ne, ¿lé'? Lomisque'
 mod ne, xal nac costumbr che'n mèn nación Israel,
 chele' lox che'n thìb xan' yaa oliv natú' nac loo
 Diox, xalte mod ne' gàc natú' dibte xan' yaaa loo
 Diox, ne, ¿lé'? Con'a nee di's, chele' mèn co' mbloj
 msi' bin co' ngòc mèn nación Israel ngòc mèn
 che'npe' Diox, le' sya, rye mèn co' nac mèn nación
 Israel nac che'npe' Diox, ne.

¹⁷ Tolo tetaquen di's cón che'n mèn nación Israel
 loo gu': Chele' ndxep ram yaaa ngòc lan', co' nee
 di's, mblyux ndxep mèn nación Israel loo Diox
 thidtene, no chele'gu'co' inacte mèn nación Israel,
 gu' co' nac xal thìb yaa oliv huan co' yende cón
 ntac, ngòc thidte con mèn nación Israel loo Diox
 xal co'se' nque' mèn thìb xòod yaa lad tedib yaa par
 gàcpe' rama che'n yaa ndaca, no gàc che'npe' rama

con' ndac che'n yaa ndaca, ne. ¹⁸ Per ne'tye'ste gu' cóñ che'n gu' par xiis no gu' mèn nación Israel co' nac xal rampe' yaa oliva co' ngue niin loo gu' ndxè' tac por mèn nación Israel ndxàc con' ndac ndxè' loo gu'. Chele' gu' tye's cóñ che'n gu' par xiis no gu' mèn nación Israel, fte' lezo' gu' xalque' ndxàc con' ndac loo thib ram yaa por cóñ che'n lox yaaa, co' nee di's, lox yaaa ngue xèn' yaaa. No inacte le' ram yaaa ngue xèn' lox yaaa. Con'a nee di's, ndxàc con' ndac loo gu' por cóñ che'n mèn nación Israel.

¹⁹ Thib descuid gab gu' loo lezo' gu': Tataa mbli Diox ngòca loo mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox xal thib ram yaa co' mblyaad par ngòc loo nu' co' inacte mèn nación Israel loo cóñ che'n Diox xal thib xood co' mque' mèn lad yaaa co'te' mblyaad rama. ²⁰ Huenque' ngòca tataa. Per mastale' ngòca tataa loo mèn nación Israel, fte' lezo' gu' le' Diox mtè'b mèn nación Israel no mblo' too Diox mèn nación Israel xal ram yaa co' mblyaad tac mèn nación Israel ne'ndalte ngala's loo cóñ che'n Jesucrist. No gu' mbyan' lugar che'n mèn nación Israel loo Diox ante por ndxela's gu' loo Diox por cóñ che'n Tad Jesucrist. Cona, ngue niin loo gu': Chó Diox chó nee gu'. Ne'tye'ste gu'. Ndxe'leque', nee gu' xal nzi tee ban gu'. Ne'stre'fque', tataa gàca loo gu', ne, chele' gu' ne'lide cas xá mod nzi tee ban ndac gu' loo Diox. ²¹ Tac chele' Diox ne'ndalte nton' Diox xtol mèn nación Israel no xquin mèn nación Israel co'se' mbyecloo Diox loo mèn nación Israel co' nac xal ram yaape', lomisque' ne, ne' cóñ che'n xtol gu' no xquin gu' ne'ton'te Diox chele' gu' ne'lide cas xá mod ndxàal que tee ban ndac gu' loo Diox. ²² Huen huen bli gu' xtùuz xal nac Diox. Diox

nac xal thib gundan yin' gundan ted. Tac co'se' huen huen ndyubdi's myen' loo gundana, sya, sa lad ya' gundan nda' gundan pan no bel' loo myen'. Per co'se' indyubdi'ste myen', sya, taasa lad ya' gundan nxo'f gundan yid lad myen'. Tataa mod ngoc nayi' Diox loo mèn nación Israel co' ne'ndalte ndubdi's loo con' mnibe' Diox loo mèna li mèna. Ndxe'leque', loo gu' anze'f thib con' ndac tolo li Diox chele' gu' tolo li con' ndac xal ñibe' Diox loo gu' par li gu'i. Per chele' gu' ne'tyalte tyubdi's ndac loo con' ñibe' Diox loo gu' na, gaca loo gu', ne, xal loo thib ram yaa co' ngoc lan', co' nee di's, te'b Diox gu' no co' too Diox gu' loo cón che'n Diox, ne. Thiba con' ndxè'.

²³ Nde niin tedib con' loo gu': Le' tediba na, gac loo mèn nación Israel xal thib xood co' bere quée lad yaa co'te' mblyaad ram chele' mèn nación Israel tlo yila's loo Jesucrist. Tac susque' con' roo con' xèn nzo la's nii Diox no la's ya' Diox par bere Diox li Diox yòo mèn nación Israel loo cón che'n Diox tedib vez xal thib xood ram co' mblyaadle' no bere mèn que' mèn xood rama lad yaa tedib vez par tyen xood lad ram co'te' mblyaad rama. ²⁴ Tac chele' gu' co' inacte mèn nación Israel ngoc loo cón che'n Diox xal co'se' ncho' mèn thib xood ram yaa oliv huan par que' mèn xood lad yaa oliv gulàaz, mastale' ngue niina loo gu' taandxè', per indlide mèna xalque' ngue niipe'en loo gu', ale'que' más con' ndac ne' gac loo mèn nación Israel chele' mèna gac xal thib xood co' mcho' mèn loo thib ram yaa oliv gulàaz par bere mèn, que' mèn leque xooda lad leque yaape' oliv gulàaz co'te' mcho' mèn xooda ndoore', co' nee di's, bere mèn nación Israel yòo

mèn nación Israel loo cóن che'n Diox tedib vez.

*Trè' ndlu' cón che'n co'se' gàc tiemp co'se' yòope'
mèn nación Israel loo cón che'n Diox tedib vez par
lyá' mèn nación Israel loo con' ryes thidtene.*

²⁵ Nde niin tedib con' loo gu', mèn huesen por cón che'n Jesucrist: Ndlyazen le' gu' ta' cuent no non gu' co' huenleque' cón che'n con' ndxè' co' be' nacasloo loo mèn izlyo' par ne'ten'te gu' le' gu' nac mèn co' anze'f ndxác loo cón che'n Diox. Por cona, ngue niin loo gu': Le' mèn nación Israel ngòc mèn naad no mèn nguud loo cón che'n Diox le'n tiemp ndxè'. Ngòc mèn nación Israel mèn naad no mèn nguud axtaque' yila's taamas mèn dib athu loo izlyo' co' inacte mèn nación Israel loo Diox, rye mèn co', lìcque', tyal yila's loo cón che'n Diox por cón che'n Jesucrist. Axta syare' tlo mèn nación Israel, bere mèn nación Israel, yila's mèn nación Israel loo Jesucrist, ne. ²⁶ Co'se' tataa gàca, axta syare' lyá' ryete mèn nación Israel loo con' ryes. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Xa' co' yi'th tí' yi'th làa mèn loo con' ryes, xa'a yi'th yáal par ned le'n nación Israel. No li xa' ne'tolode gàc mèn bin thìb mbi' co' ngro' lèe Cob mèn ye'rsin'.

²⁷ Tolo mbez loo libr co' nac xti's Diox xal nac di's ndxè':

Con' co' lin gàc loo mèn nación Israel gàc li nèen conveñ co' mblin con mèn nación Israel, pólá, co'se' lin tyon' xtol mèna.

²⁸ Le' loo cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes na, nac mèn nación Israel ngolo ngola's loo Diox par mcàba thìb con' ndac loo gu' par xyal' ned xyal' yó' loo gu' par yòo gu'

loo cóñ che'n Diox por cóñ che'n Jesucrist. Per mastale' nac mèn nación Israel ngolo ngola's loo Diox, be' nque' que' lezo' Diox ñèe Diox mèn nación Israel por cóñ che'n xudgool mèn nación Israel co' mcui Diox pólá. ²⁹ Co'se' ngolo mcàbgòn Diox li Diox chol con' ndac loo xudgool mèn nación Israel, thidtene mblo' yéc Diox no lezo' Diox con'a loo mèn. No co'se' mcui Diox mèna par gác con' ndac loo mèna, ne'lá'ya'de Diox mèna thidtene. ³⁰ Gu' ngòc mèn co' ne'ndubdi'ste loo Diox thib cua'a. Per nalle', Diox ndlyat lezo' ñèe Diox gu' tac mèn nación Israel ne'ndalte ndubdi's loo Diox le'n tiemp ndxè'. ³¹ Lomisque' mod ne, mèn nación Israel ne'ndalte ndubdi's loo Diox tiemp ndxè' xalque' ngòca loo gu' co'se' ne'ndalte gu' ndubdi's gu' loo Diox thib cua'a. Mastale' mbli gu' tataa pólá, Diox mblyat lezo' gunèe Diox gu' por cóñ che'n Crist láth ngòc gu' mèn co' ne'ndubdi'ste loo Diox tiempa. Lomisque' mod ne, Diox lyat lezo' ñèe Diox mèn nación Israel yiloa mastale' axta nalle' tarte tyal mèn nación Israel tyubdi's mèn nación Israel loo Diox. ³² Tac co'se' mnibe' mèn loo lezo' mèn no mdoo lezo' mèn dib athu loo izlyo' más li mèn con' ye'rsin' leque tyubdi's mèn loo Diox, sya, Dioxque' mbli par thidte ngòc mèn, mèn dib athu loo izlyo', mèn naad no mèn nguud par tolo li mèn con' ye'rsin'. Tataa mod mbli Diox par lalque' lyat lezo' Diox ñèe Diox ryete mèn dib athu loo izlyo' yiloa.

³³ Susque' ndxác Diox no susque' nanee Diox ryethe con'. Por cona, mbli Diox ngòcque' no ndyaaque' no ndubque' di's cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo rye mèn dib athu loo izlyo'. Axta

ne' ne' gác mèn tyoodi's mèn cón che'n con' co' ñibe' Diox lezo' Diox li Diox làth mèn. No axta ne' ne' ñìe mèn xá mod ndli Diox con'. ³⁴ Cona, ngue niin loo gu': ¿Xá ñaa thìb mèn co' non xal nac con' co' ndli Tad Diox xtùuz? Lomisque' ne, ¿chó mèn mbli' Tad Diox par mbli Tad Diox mbi'th Crist par tataaque' mod nzo di's ndac che'n Diox loo mèn dib athu loo izlyo', à'? Yende chó mèn mbli tataa, ¿lé'? ³⁵ Lomisque' ne, ngue niin tedib con' loo gu': ¿Xá ñaa thìb mèn co' nzo loo izlyo' co' ngóć mda' chol con' loo Diox par tataa mod li mèn cuent nquin li Diox con' ndac loo mèna par tataa mod quix Diox cón che'n con' co' mbli mèna co' mquin Diox, à'? Yende chó mèn gác li tataa loo Diox, ¿lé'? ³⁶ Ryethe con' co' mblec Diox no mxèn' Diox nac che'n Diox. No ryete con'a mblec Diox no mxèn' Diox par li zin' Dioxa. Por cona, lyazen gab mèn Diox roo Diox xèn nac Diox no con' roo con' xèn ndli Diox le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node. Taandxè' gàca.

12

Trè' ndlu' cón che'n mèn co' mdyal mbembìi loo Diox no co' ngro xà' loo cón che'n xab izlyo' par ngòć mèna che'npe' Diox.

¹ Por cona, ngue niin loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist: Xalque' ndlyat lezo' Diox ñìe Diox gu', ndlyazen taandxè' mod li gu' sirv no li gu' con' ndac loo Diox. Con' ndxè' nac con' co' ndyaquen ndxàal li gu'. Ndlyazen le' gu' ante que tee ban loo Diox no maste par li gu' ante con' co' ñibe' Diox li gu'. No ndlyazen le' gu' thidteneque' ryo xà'que' loo cón che'n xab izlyo' par, lìcque', gàc gu' che'npe'

Diox. Chele' gu' tataa li, naneeque' gu' no nonque' gu' ndxòò lezo' Diox con' ndli gu'. ² Ndlyazen ne'tolode tyoo lezo' gu' no gab gu' loo lezo' gu' li gu' cóñ che'n co' nac xab izlyo'. Ndx'e'leque', fse' gu' xtùuz gu' par que tee ban gu' tedib mod co' nac co' neete lezo' Diox. Tataa mod ta' gu' cuent cóñ nac co' nee lezo' Diox li gu', co' nee di's, nac con' ndac, no con' co' ndxòò lezo' Diox, no con' co' nac con' nali no con' nambìi loo Diox.

³ Por cóñ che'n zin' co' nac thib con' ndac co' mxo'f zin' Diox loon, ngue niin loo ryete gu': Indlyasten le' nec thib gu' li masre' xtùuz cóñ che'n gu' leque co' ndxàal li gu' xtùuz cóñ che'n gu' par ne'tye'ste gu'. Ndx'e'leque', bli thib thib gu' xtùuz cóñ che'n leque gu' no cóñ che'n hues xtàa gu' par ñèe gu' ñeene' ¿ché' nac gu' mèn roo mèn xèn loo Diox o ché' nac gu' mèn be'the loo Diox? xal nac mod co' ndxàp gu' no co' ndxela's gu' loo Diox xalte nac mod co' mblyath no Diox gu' par ndxàp gu' yalxla's loo Diox. ⁴ Gu' naneeque' no nonque' gu' xal nac lad chol na'. Xà' nac ya' na'. Xà' nac nii na'. No xà' nac taamas con'. Nii na' no ya' na' no taamas con' indlide sirv loo na' par lii thib loote con'. ⁵ Tataaque' nac na', ne, na' co' ndxela's loo Crist. Mastale' huax mèn nac na', nac na' xal thidte lad Crist. Tataaque' mod nac ryete na', na' co' thidte ngòc loo Crist, thidte nac thib na' no tedib na' loo cóñ che'n Crist xal nac ladpe' mèn.

⁶ Diox ndli loo na' co' ndxela's loo Diox por cóñ che'n Crist xà' xà' nac co' ndxác na' li na' loo cóñ che'n Diox xal ndlya's Diox li thib thib na'. Ndxàal xo'f zin' na' zin' co' ndlu' Diox loo thib thib na' xal ndlya's Diox li thib thib na' zin'. Chele' Diox

mbli ndxác ndxep na' co na' yalbàn cóñ che'n Diox, ndxàal co na' yalbàn cóñ che'n Diox xalque' nac mod co' ndxáp na' yalxla's loo Diox. ⁷ Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Chele' Diox mbli nac na' mèn co' xo'f zin' ndac thìb zin' co' nac par lyath no na' xtàa na', ndxàal lyath no ndac na' xtàa na'. Lomisque' ne, chele' Diox mblec ndxep na' par lu' na' loo hues xtàa na', ndxàal lu' ndac na' loo hues xtàa na' cóñ che'n Tad Diox. ⁸ Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Na' co' mblec Diox no mbli Diox par ndxác na' li na' par ye'th lezo' mèn, no tegán na' lezo' mèn loo cóñ che'n Diox, ndxàal li na'i xal ndxàala. Le' mèn co' ndryo' lezo' angta' mèn con' co' ndryo' lezo' mèn ta' mèn càa mèn co' nde che con' loo, ta' mèna con gust no con dib nzo yéc mèn no con dib nzo lezo' mèn. Ne'cuez nguixte mèn cóñ che'na yiloa. Le' mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo xtàa na, leque mèna hui' loo mèn xá mod ndyoo ner mèn no xá mod ndyoo naa mèn loo xtàa mèn par ryo' loo con' ndac cóñ che'n Diox por con' ndli mèna. Le' mèn co' ndryo' lezo' lyath no mèn co' naquin con' no mèn co' ndyac yaltìi, lyath no mèn mèna con gust no con guyith guxiis.

Pab ngue lu' xá mod ndxàal que tee ban ndac mèn, mèn co' ndxela's loo Crist no co' nzo loo cóñ che'n Crist, làth hues xtàa mèn.

⁹ Thìb lì yéc gu' no thìb lì lezo' gu' fque' lezo' gu' gunèe gu' thìb xtàa gu' no tedib xtàa gu'. Blá' gu'. Ne'tolode li gu' chol con' ye'rsin'. Más huen, ftoo lezo' gu' li gu' con' ndac. ¹⁰ Fque' lezo' gu' gunèe gu' thìb xtàa gu' no tedib xtàa gu' xalque' nque' lezo' gu' ñèe gu' huespe' gu'. Bli gu' con' guryath no con'

guryèn no bli gu' cas thìb xtàa gu' no tedib xtàa gu'
xal ndxàala.

¹¹ Bli gu' purad loo zin' co' nac chol zin' co' ngue
li gu'. Ne'gàcte gu' mèn za'f loo zin'. Gòc gu' mèn
nayen loo zin' co' mxo'f zin' Tad Diox loo gu' par li
gu'i.

¹² Gure gu' guyith guxiis loo cóñ che'n con' co'
nzi quee lezo' gu' co' gàc loo gu' yiloa. Gòc gu' mèn
co' ncha'la's no co' xec yèe co'se' ndxàc ngòc nguàal
con' ye'rsin' loo gu'. No ndlyazen ne'yathla'ste gu'
toloque' gurez gu' Diox.

¹³ Blyath no gu' mèn co' ngro' xà' loo cóñ che'n
xab izlyo', mèn co' ngòc che'npe' Diox, co' nee di's,
blyath no gu' mèn co' ndxela's loo Crist loo con' nde
che loo mèna. Con gust fta' gu' liz gu' cued mèn
co'se' ña'b mèn loo gu' cued mèn liz gu'.

¹⁴ Con huen di's con huen cuent ftoodi's gu' cóñ
che'n mèn co' ndli ngòc nguàal con' loo gu'. Gurez
gu' no bna'b gu' loo Diox par li Diox anggàc con'
ndac loo mèn co' ndli ngòc nguàal con' loo gu'. No
ne'nii yèede gu' no ne'nii tìide gu' cóñ che'n mèna.

¹⁵ Thidte gòc gu' con hues xtàa gu' co' nziri' con
guyith guxiis par tolo tyac lezo' gu' con hues xtàa
gu'. No lomisque' ne, thidte gòc gu' con mèn co' nzi
xi lezo'.

¹⁶ Ndlyazen thidte gàc xtùuz gu' no lezo' gu' co'se'
li gu' chol con' nde li gu'. Ne'gàcte gu' mèn nate's
no mèn naxal'. Ndxel'leque', gòc gu' mèn nado'.
Ne'gabte gu' loo lezo' gu' le' gu' anze'f ndxàc.

¹⁷ Ne'co xtàade gu' con' loo xtàa gu' xal nac leque
con' ye'rsin' co' ndli no xtàa gu' gu'. Más huen,
fcua'n gu' mod li gu' con' ndac loo ryete mèn. ¹⁸ Bli
gu' con' ndac co' nzote mod li gu' par tataa mod

nabe'ste cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth hues xtàa gu'. ¹⁹ Mèn huesen por cón che'n Crist, gu' co' nque' lezon ñèen, ne'co xtàade gu' leque con' ye'rsin' co' ndli xtàa gu' loo gu' loo xtàa gu'. Ndxe'leque', ftan' gu'i part che'n Diox par yub Diox co' xtàa cón che'n gu' loo mèna. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Cón chenen nac co' tetiìn mèn co' nac co' go xtàaan loo mèn. ¡Lá'a! Tazanque' daa no yigaa mèna loon, ndxab Tad Diox.

²⁰ Lomisque' ndxab Tad Diox:

Chele' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu', co' ndxecloo ñèe gu', ngue tee lan', fta' gu' con' hua mèna. Chele' mèna ngue tee yec lezo', fta' gu' xít gu' gu mèna. Tac co'se' ngue li gu' con'a loo mèna, ten' mèna le' gu' ngue li con' ndac loo mèna. No tataa mod nthyon tín' mèna por ngue li gu' con' ndac loo mèna.

²¹ Ne'ta'de gu' lugar lyàa xyàn lezo' gu' par setilte zyo' yéc gu' co'se' li mèn ngòc nguàal con' loo gu'. Ndxe'leque', más huen ftoo lezo' gu' bli gu' con' ndac par ne'lide gu' con' ye'rsin' loo mèn co' mbli ngòc nguàal con' loo gu'.

13

¹ Ndlyazen niin tedib con' loo gu', ne: Ryete gu' ndxàal tyubdi's loo mèn nac zin', loo mèn co' nxo'f zin' gobiern thìb zin'. Tac ryete mèn co' ndxàc mèn nac zin' che'n gobiern, Diox mbli ngure mèna no nziri' mèna par tyubdi's mèn loo mèn nac zin'a, que nac mèna gobiernpe', que nac mèna mèn nac zin' bix. ² Por cona, ngue niin loo gu': Mèn co' ncà di's loo mèn nac zin', mèna nac ngolo ngola's

loo con' co' mnibe' Diox. Le' sya, mèn co' tataa
 ncà di's loo mèn nac zin', leque mèna ncua'n xquin
 mèn loo Diox. Diox li tetìi mèn nac zin' mèna por
 cón che'n con' ye'rsin' co' mbli mèna. ³ Tac mèn
 co' nac mèn nac zin', inziri'de mèna par li mèna
 zyeb mèn co' ndli con' ndac. Ndx'e'leque', nziri'
 mèn nac zin'a par li mèn nac zin' zyeb mèn co' ndli
 con' ye'rsin'. ¿Ché' ndlya's gu' que tee ban li gu'
 xal ndlya's gu' par ne'lide mèn nac zin' par zyeb
 gu', cà'? Yende xàa. Nacquele' gu' indlya'ste gàca
 tataa loo gu', nabe'ste fque tee ban gu', sya, par
 tataa mod hui' ñaa mèn nac zin' loo gu' le' gu' nac
 mèn ndac. No ne'lide mèn nac zin' par zyeb gu'.
⁴ Tac mèn nac zin' nac mèn co' Diox mblec no mbli
 Diox nziri' mèn nac zin' par xo'f zin' mèn nac zin'
 thib zin' loo Diox par li mèn nac zin' gàc con' ndac
 loo gu'. Per chele' gu' nzi tee ban li con' ye'rsin',
 le' sya, ndxàal zyeb gu' ñièe gu' mèn nac zin'. Tac
 ianxle'de ndxàp mèn nac zin' con' la's nii mèn nac
 zin' no la's ya' mèn nac zin' par tetìi mèn nac zin'
 gu'. Tac por cona mblec Diox mèn nac zin' par xo'f
 zin' mèn nac zin' thib zin' loo Diox par tetìi mèn nac
 zin' mèn co' nzi tee ban li con' ye'rsin'. ⁵ Por cona,
 naquinque' tyubdi's gu' loo mèn nac zin'. Iante
 tyubdi's gu' loo mèn nac zin' par ne'tetiide mèn nac
 zin' gu'. Ndx'e'leque', tyubdi's gu' loo mèn nac zin'
 tac nden' gu' le'n lezo' gu' le' Diox ngue ñibe' loo
 gu' co'se' ñibe' mèn nac zin' loo gu' li gu' chol con'
 ndac. ⁶ Por cón che'n cona, gu' nguixque' cón che'n
 contribución no nda' gu' chol ayud co' nquin mèn
 nac zin' tac Diox mblec mèn nac zin' par thop mèn
 nac zin' tmi co' nquin gobiern no co' nquin mèn
 nac zin'.

⁷ Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Bdix gu' loo rye mèn co' ndeb gu'. Chele' chol gu' ndeb cón che'n contribución, bdix gu' cón che'n contribución. Lomisque' ne, chele' chol gu' ndeb cón che'n tmi co' mbli mèn nac zin' mandad tub mèn, ftub gu' tmi co' ña'b mèn nac zin'. Lomisque' ne, loo mèn co' ndli gu' cuent gàp gu' mod, gòp gu' mod loo mèna. Mèn co' ndli gu' cuent ndxàal tyu' mèna, bli gu' par tyu' mèna. ⁸ Ne'ryo' te'bte gu' loo nec thib mèn. Ndxel'equ', fcua'n gu' mod fque' lezo' gu' gunèe gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' tac mèn co' nque' lezo' ñèe xtàa mèn, mèna ngue lique' xal ñibe' Diox loo mèn par li mèn. ⁹ ¿Ché' inonte gu' xal mbez di's co' mnibe' Diox loo Moisés co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel co' mbez:

Ne'lide gu' yalburrid. Ne'guthte gu' mèn. Ne'li huan'te gu'. Ne'toxcua'de gu' yalgutye' cón che'n nec thib mèn. Ne'queli'thte gu' cón che'n hues xtàa gu'.

Di's ndxè', no taamas di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, thidte nac no thidte mbez no ndlu' di'sa loo gu' par que' lezo' gu' ñèe gu' hues xtàa gu' xalque' ngue lezo' gu' ñèe gu' gu' no xalque' nquenap leque gu' gu'. ¹⁰ Co'se' nque' lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn, incua'nte mèn mod li mèn con' ye'rsin' loo hues xtàa mèn. Cona, ngue niin loo gu': Co'se' nque' lezo' mèn ñèe mèn hues xtàa mèn, mèna ndlique' xal ñibe' Diox loo mèn li mèn.

¹¹ Por cón che'n con' co' ngolo mdoodizen loo gu' ndxè', cón che'n tiemp co'se' gàc lyá' na' loo con' ryes thidtene, ndoo ri'th tiempa xal co'se' ndoo ri'th yál' no ndxenìile' izlyo' tedib huiz. Por cona, gòc gu' mèn co' tolo tyub xnìi yéc no co' tolo

tyub xnìi lezo' loo tiemp co' nzi ban na' nalle'. Nalas gure gu' loo cóñ che'n Diox xal mèn co' inzi yàtte. Tac tiemp co'se' yi'th xi Jesucrist na', tiempa más nde zin' gaxle' loo na' nalle' leque co'se' nerleque' ngola's na' cóñ che'n di's ndac che'n Diox. ¹² Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Ndoo ri'th tiemp thib lín' tedib lín' co'se' toloque' ñibe' con' ye'rsin' loo mèn loo izlyo' ndxè' co' ndli ncuau yéc mèn no ncuau lezo' mèn xal co'se' nzi tee mèn loo yál'cuau. Per làth xtau'a, nde zin'le' tiemp, ne, co'se' yi'th xi Tad Jesucrist mèn par bii no mèn Tad Jesucrist, mèn co' ngòo loo cóñ che'n Tad Jesucrist. Por cona, ngue niin loo gu': Ndxàal lá' na' ryethe con' co' nac co' ncàb ndxau' yéc na' no ndxau' lezo' na' loo cóñ che'n Diox. Más huen, naquin li na' xal solndad co'se' ntau' solndad lad solndad con yi'f par ne'gàcte con' ryes loo solndad, co' nee di's, que tee ban ndac na' loo Crist co' ndli ndyub xnìi yéc na' no co' ndli ndyub xnìi lezo' na' loo cóñ che'n Diox. ¹³ Ndxàal que tee ban li na' con' ndac, co' nee di's, nac con' co' ndxàal li mèn loo xnaa ndxáal ze, con' co' ndli ne'thyonte mèn loo xtàa mèn. Indxàalte que tee ban guy' na'. Indxàalte yòo na' loo thib yalhua co' ndli ndxetoo di's làth mèn. Ne' ne' indxàal que tee ban bix yéc na' par li na' yalburrid. Ne' ne' indxàal yoo na' loo chol con' co' ndryo' ndlyen' lezo' na' no le'n xtùuz na' par tataa mod ne'cue yoo node na' chol mèn co' ndxàc hues no xtàa na' làth na'. Ne' ne' indxàal li na' par yan lezo' na' ñèe na' chol xtàa na'. ¹⁴ Ndxé'leque', naquin ante que tee ban na' loo cóñ che'n yub Jesucrist co' nquenap na' par ne'lide na' chol con' ye'rsin'. No lomisque', lyazen ya ne'tolode tyóo na'

par tyac lezo' na' li na' ryethe con' co' ndyub yo'f lezo' na' li na' co' nac cón che'n xab izlyo' ndxè'.

14

Pab ngue bez: Ne'niide gu' ngòc nguàal con' cón che'n hues xtàa gu'co' nzo loo cón che'n Crist.

¹ Chele' chó mèn diiz ngòo loo cón che'n Jesucrist, no tarte yila's mèna loo cón che'n Jesucrist co' huen huen xal ndxela's na', fta' gu' lugar tolo yòò mèna làth gu'. Per látha, más huen ne'tyoodi'ste gu' con mèna no ne'nibdi'ste gu' loo mèna cón che'n xley' che'n Crist co' tarte ta' ndac mèna cuent par ne'gol' di'ste gu' arid con mèna. ² Angab na'i, nzo ndxep mèn co' diiz ngola's. Mèna yende chó mport nzo lezo', nden' mèna nzoque mod hua mèna chol con' ndly'a's mèna. Per làth xtau'a, nzo taandxep mèn co' nac leque mèn co' diiz ngola's. Mèna be' ndxàc chop loo chop la's loo cón che'n Crist. Be' nde no lezo' mèna loo costumbr co' mque no mèna ndoore' yila's mèna. Cona, ndyac mèna más huen hua mèna con' nayèe co' inacte chol bél' co' ndxuhua mèn. ³ Cona, ngue niin loo gu': Gu' co' ndxuhua chol con' co' nac xít gu' no lua' gu', indxàalte xìis no gu' mèn no indxàalte co' too gu' mèn co' indxuhuade chol con' co' nac xít mèn no co' nac lua' mèn thib lad xal nac mod co' ndxuhua gu' chol con' co' nac xít gu' no lua' gu'. No gu' co' indxuhuade chol con' co' nac xít mèn no lua' mèn, indxàalte ñii gu' ngòc nguàal di's cón che'n hues xtàa gu'co' ndxuhua xít no lua' co' nac chol con' co' ndxuhua mèn. Tac yende chó mport nzo lezo' Diox loo con'a. Leque yub Diox nac xa' co' mdyal no co' mda' lugar ngòo mèna loo cón che'n Diox por cón

che'n Crist. ⁴ ¡Aa que naxèn gu' se, mèn ciuda Rom! ¿Chó cóن che'n gu' par le'le' gu' ñii ngòc nguàal di's cóن che'n mèn co' ndli sirv loo tedib mèn, à'? Nee mèna cón ngue li mèna. ¿Ché' ngue li mèna con' ndac o ché' ngue li mèna con' ye'rsin' loo Diox?, loo Diox co' nee di's, nac xal patrón loo mèna cón che'n co' nac lua' no xít mèn. Con'a nac cón che'n Diox co' nac xal patronpe' mèna. No huenque' gác cón che'n mèna loo Diox co' nac xal patrón mèna tac yub Diox ndxáç par tolo li Diox gác con' ndac loo mèna.

⁵ Nde niiguè'en tedib con' loo gu', ne, cón che'n co' nac tedib ned mèn co' nzo làth gu': Nzoque' ndxep mèn làth gu' co' mbez másque' huiz roo nac thìb huiz co' nac huiz lni leque taamas huiz. No nzo tedib ned mèn làth gu' co' ndxela's le' ryete huiz lalque' nac. Cona, ngue niin loo gu': Leque mèna ndxàal cuec lezo' mèn li mèn xtùuz xá mod nac cón che'n thìb huiz no xá mod nac cón che'n tedib huiz par ñee mèna ¿ché' ndxàal li mèna cas huiza o ché' idxàalte li mèn cas huiza? ⁶ Nde niin con' ndxè' loo gu' ante cón che'n mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Tad Jesucrist: Mèn co' nquenap mèn thìb huiz co' ndlya's mèn, mèna ngue li con' guryath no con' guryèn loo Tad Diox. Lomisque' ne, mèn co' inquenapte mèn thìb huiz co' ndlya's mèn, mèna, ne, ngue liguè' con'a par gác con' guryath no con' guryèn loo Diox por inquenapte mèn chol huiz lni xal ndli taamas mèn. Lomisque' ne, mèn co' ndxuhua xít mèn no lua' mèn co' nac chol con' co' ndxuhua mèn, ndxuhua mèn xít mèn no lua' mèn par gác con' guryath no con' guryèn loo Diox tac mbez mèna Diox quix U',

Diox, loo Diox co'se' hua mèn. Lomisque' ne, mèn co' ndxàp lezo' mèn par ne'huade mèn xít mèn no hua mèn co' nac chol con' co' ndxuhua mèn, mèna, ne, ngue liguè' con' guryath no con' guryèn loo Diox tac mbez mèna Diox quix U', Diox, loo Diox ndoore' hua mèn.

⁷ Tac nec thib na' inzi bante xal neepe' lezo' na'. No nec thib na' yende mod gath xal neepe' lezo' na'. ⁸ Per chele' na' nzi ban, láth nzi ban na', ante nzi ban na' xal neepe' lezo' Tad Crist. No que naca gath na', gath na' xal neepe' lezo' Tad Crist. Le' sya, lomisque' naca, que naca ban na', o que naca gath na', nacque' na' mèn che'npe' Tad Crist. ⁹ Por cona, nguth Crist no ngro xban Crist no nabán Crist tedib vez par ñibe'pe' Crist loo ryethe mèn yiloa, que naca mèn co' nguth, que naca mèn co' be' nabán, que naca mèn co' ngòoo loo cón che'n Crist, no que naca mèn co' ne'tyalte' yòoo loo cón che'n Crist nalle'.

¹⁰ Per gu', mèn ciuda Rom, yende chó cón che'n gu' par tub rez gu' cón che'n hues xtàa gu' por cón che'n Crist. Lomisque' ne, yende chó cón che'n gu' par xiis no gu' hues xtàa gu' no co' too gu' hues xtàa gu'. Tac gáca le' ryethe na' tyoo loo Crist par tub rez Crist cón che'n thib thib na'. ¹¹ Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxab Tad Diox. Di'sa mbez:

Com le' daa, lìcque', nabán, ndxab Tad, gáque' le' ryete mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' tyub xib loon. No loo xnaa tyoodi's ryete mèn loo xtàa mèn di's roo di's xèn cón chenen. No gab ryete mèn di's natú' loon, daa co' nac merpe' Diox.

¹² Cona, ngue niin loo gu', par non na': Le' thib thib na' ta' cuent loo Diox no gab na' loo Diox cón

che'npe' con' mbli na' no xá mod mque tee ban na'
loo izlyo' ndxè' co'se' gác huiza.

*Ne'aselide gu' par angcua'n hues xtàa gu' xtol
hues xtàa gu' no xquin hues xtàa gu'.*

¹³ Por cona, indxàalte tyoodi's gu' ngòc nguàal con' cóñ che'n hues xtàa gu'. Ndx'e'leque', leque gu' bli par ñibe' gu' loo lezo' gu' par ne'lide gu' ngòc nguàal con' loo mèn co' nac hues xtàa gu' por cóñ che'n Jesús. Lomisque' ne, ne'lide gu' nec thìb con' co' nac ilé'de con' par càba loo hues xtàa gu' yitac lezo' hues xtàa gu' no cuan' hues xtàa gu' xquin hues xtàa gu' no xtol hues xtàa gu'. Thìba con' ndxè'.

¹⁴ Le' tediba na, part cóñ chenen, daa nanee no ndxàpen yalxla's le' ryethe con' co' ndxuhua mèn nambìque' naca loo Diox. Ndxelazen con' ndxè' tac ndxàpen yalxla's loo Tad Jesucrist no loo cóñ che'n Tad Jesucrist. Per por part che'n chol mèn co' ndxàc hues xtàa na', mèn co' nzo chol lugar co' ndli cuent inambiide nac ndxep con' hua mèn ndyac mèn, pues inambiide nac con'a ndyac mèn par hua mèna. ¹⁵ Chele' chol hues xtàa na' nden' le'n lezo' hues xtàa na' ilé'de nac con' ngue li gu' co'se' hui' hues xtàa gu' loo gu' nzi yuhua gu' xít gu' no lúa' gu', co' nee di's, ndyac hues xtàa gu' le' gu' ngue yuhua con' co' indxàalte hua gu', con'a ndli ncàb le' hues xtàa gu' ndyac le' gu' inque'de lezo' ñèe gu' hues xtàa gu'. No lomisque' ten' hues xtàa gu' inzi tee ban ndacte gu' xal ndxàala loo hues xtàa gu' loo cóñ che'n Jesucrist. Cona, ngue niin loo gu': Ne'lide gu' tataa loo mèn hues xtàa gu' par ne'tyoo xà'de lezo' mèn hues xtàa gu' loo cóñ che'n Crist

ante por ndlya's gu' hua gu' con' co' ndubla's gu' hua gu' loo mèn co' ndxàc hues xtàa gu'. Tac por cón che'n mèna nguth Crist, ne. ¹⁶ Ne'lide gu' ngòc nguàal con' par li mèn xtùuz no ñii yèe ñii tì mèn cón che'n gu' loo con' co' ndyac gu' nac con' ndac co' ndli gu'. ¹⁷ Tac mod co' ngue ñibe' Diox loo gu' nalle', yende chó import nzo lezo' Diox loo con' co' nac xít gu' no lua' gu'. Ndxé'leque', con' co' ñibe' Diox loo gu' par li gu' nac: Fque tee ban lì gu' loo Diox no cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth hues xtàa gu', no cue gu' guyith guxiis làth xtàa gu'. Tataa ndxàal li gu' tac Xpii Natú' co' nzo loo gu' ngue lyath no gu' par tataa que tee ban gu'. ¹⁸ Mèn co' tataa nzi tee ban loo cón che'n Crist xal ngue niin loo gu' ndxè', mèna ndxòo lezo' Diox ñèe Diox con' ndli mèna. No mèn co' nac hues xtàa mèna ngüi' no nda'que' mèna cuent huenque' nac co' ndli mèna.

¹⁹ Cona, ngue niin loo gu': Tolo fque tee ban ndac gu' loo mèna par tataa mod cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth mèna. Le' sya, chele' gu' tataa ngue li, tataa mod ngue li gu' par ndlyath no gu' thib xtàa gu' no tedib xtàa gu' par tolo té'th mèn no tolo tyubdi's mèn loo Crist. ²⁰ Más huen, ne'huade gu' chol con' co' nac xít gu' no lua' gu' loo mèn co' nac hues xtàa gu' par tyoo xà' lezo' mèna loo cón che'n Diox por ante ñèe mèna ndxuhua gu' con' co' nac xít gu' no lua' gu'. Lìca, ryete con' co' nac xít mèn no lua' mèn co' ndxuhua mèn nambìique' nac con'a par hua mèna. Per part cón che'n mèn co' nac hues xtàa gu' co' ngue hui' loo gu' co'se' ngue yuhua gu' thib con' co' nac xít gu' no lua' gu', loo mèna gàc ngòc nguàal con' no

axta cua'n mèna xquin mèna no xtol mèna por ñèe mèna ndxuhua gu' con' co' nac xít gu' no lua' gu'a. ²¹ Huenque' naca chele' gu' ne'huade chol bél', ne' ne' gàal ro gu' vin, no ne' ne' li gu' chol taamas con' co' nac ngòc nguàal con' loo mèn co' nac hues xtàa gu' por cón che'n Jesucrist. Ne' ne' aseli gu' chol con' co' càb loo hues xtàa gu' cua'n hues xtàa gu'a xquin no xtol hues xtàa gu' por cón che'n gu'. Lomisque' ne, ne'aselide gu' tyoo xà' lezo' mèn xal nac mod co' ndxela's mèn loo cón che'n Crist. ²² Le' por part cón che'n gu' na, mod co' ndxela's gu' loo Diox por cón che'n Crist, ante le'n lezo' gu' non gu' xá mod ndxela's gu' loo Diox par tataa mod ne'lu'de gu' loo mèn ndli gu' cuent anze'f ndxác gu' ndyoo naa gu' loo mèn loo cón che'n Diox. Tac huen nda thìb mèn co' ndxàp yalxla's loo Diox co'se' leque mèna ngue lu' mèna loo hues xtàa mèna huen nzo lezo' mèna ngue tee ban mèna loo Diox no co'se' inden'te mèna le'n lezo' mèna le' mèna ngue li con' ye'rsin' loo Diox. ²³ Per mèn co' ndxuhua chol con' co' nac xít mèn no lua' mèn no ndxác chop loo chop la's mèn no ngan lezo' mèn, ¿ché' thua mèna o ché' ne'huade mèna?, le' sya, leque con' co' ndli mèn xtùuz le'n lezo' mèn ngue quexù' mèn co'se' hua mèn xít mèn no lua' mèn tac indxuhuade mèn con'a dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn. Le' sya, ryete con' ndli mèn co' nzo loo cón che'n Diox por cón che'n Crist, mèna ncua'n xquin mèn no xtol mèn tac indlide mèna con' ndli mèn dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn. Ndxe'leque', ndli mèn con'a chop loo chop la's mèn. Thìba con' ndxè'.

15

Pab mbez: Fcua'n gu' mod li gu' co' yòo lezo' xtàa gu'. No ne'cua'nte gu' mod li gu' ante con' co' yòo lezo'gu'.

¹ Le' tediba na, na' co' más nzi nèe loo con' ndxela's na' loo Crist, ndxàalque' xec na' no lyath no na' mèn co' tatabe' nac mèn chop loo chop la's loo co' ndxela's mèna loo Crist. No ne'lide na' par leque na' li par ante más tyac lezo' na' loo cón che'n co' ndxela's na' loo Crist. ² Thìb thìb na' ndxàal cua'n mod li na' con' ndac loo hues xtàa na' por cón che'n Crist par càba con' co', lìcque', nac con' ndac loo hues xtàa na' par tataa mod tolo té th | no tolo tyubdi's hues xtàa na' loo cón che'n Jesucrist no par tataa mod tolo tyac lezo' hues xtàa na' loo co' ndxela's hues xtàa na'. ³ Tac leque yub Crist ne'ncua'nte mod par ngli Crist ndac lezo' Crist por cón che'n Crist. Ndxé'leque', ngòcque' con' loo Crist xalque' ngòc di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' gunii Crist loo Tad Diox, co'se' ndxab Crist:

Ndalen par tyactìn por cón che'n mèn co' nac ngolo ngola's che'n U'. Mèna mdèe msuc rloon. No mbli mèna ngòc nguàal con' loon axta plóthe mbly'a's mèna.

Loo con' ngòc loo Crista, ne'nda'de Crist gust lezo' Crist nec thìb mod no nec tedib mod par ngo' xyàn lezo' Crist con mèna. ⁴ Cona, ngue niin loo gu': Mdubque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox ndoore' co' nac testamentgool nalle'. Di'sa ndub loo libr co' nac xti's Diox par té th | na' no par ta' na' cuent cón che'n Diox. Tataa ndlu' xti's Diox loo na' par ncha'la's na' no par tegán na' lezo' na' loo cón che'n Diox xal ndub di's loo libr co' nac

xti's Diox. Tataa mod tolo cue quee lezo' na' loo cón che'n Crist. ⁵ Ndlyazen le' Diox co' angndli par ncha'la's mèn no Diox co' ndli par ntegán mèn lezo' mèn angli thidte gác lezo' gu' no xtùuz gu' loo thib xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' xalque' ngòc mod co' ngòp Crist Jesús loo mèn ⁶ par tataa mod thidte gác ryete gu' par thidte gab gu' di's natú' no di's roo di's xèn cón che'n Diox loo xtàa gu' cón che'n Diox co' nac xud Tad Jesucrist na'.

Pab mblo yalbàn loo mèn tith co' inacte mèn nación Israel.

⁷ Cona, ngue niin loo gu': Fta' gu' lugar yòò chol mèn làth gu', mèn co' ndxela's xal mda' Crist lugar ngòo gu' loo cón che'n Crist par tataa mod gác con' roo con' xèn loo Diox por cón che'n gu'. ⁸ Tac con' co' ngue niin loo gu' ndxè' nac le' Crist mbi'th yáal loo izlyo' par li Crist sirv loo mèn co' nac mèn nación Israel par li la's mèna le' Diox indyè'de no par mdubque' di's xal nac di's co' mcàbgòn Diox loo xudgool na' co' ngo ban pólle'a. Tataa mbli Diox par mblu' Diox loo mèn le' Diox ndlique' co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn. ⁹ Mbi'th yáal Jesucrist loo izlyo' ndxè', ne, par lyat lezo' Jesucrist ñèe Jesucrist mèn co' inacte mèn nación Israel. Tataa mbli Jesucrist par gáca le' mèn co' inacte mèn nación Israel tlo, ñii mèna di's roo di's xèn cón che'n Diox loo mèn xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mde'th mèn. Di'sa mbez:

Por cona, daa gab con' roo con' xèn cón che'n U', Tad, loo mèn co' inacte mèn nación Israel. No gol ron di's natú' cón che'n lèe U', Tad, loo mèn co' inacte mèn nación Israel par gác con' guryath no con' guryèn loo U'.

10 Tedib lugar le'n libr co' nac xti's Diox ndub di's co' gunii Moisés, co' mbezguè', ne:

Fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu', mèn nación co' nziri' dib athu loo izlyo', con mèn co' nac mèn nacionpe' Diox co' nzo loo cón che'n Diox.

11 Tedib lugar le'n libr co' nac xti's Diox gunii David co' ngòc rey pólá, ne:

Gab mèn co' nac mèn chol nación co' nziri' dib athu loo izlyo' di's guryath no di's guryèn cón che'n Tad Diox. No lomisque', tyoodi's ryethe mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' cón che'n con' roo con' xèn co' mbli Tad Diox no co' nac Tad Diox.

12 Tedib lugar loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' gunii Sayi, ne, di's co' mbez:

Gáal thìb mbi' co' nde bin Isaí co' ngòc xud David co' ngòc rey pólá. Gáal mbi'a co'se' ihuaxte bin Isaí nzo no co'se' nden' mèn yende cón ntac bin Isaí. Mbi'a gàc mbi' co' ñibe' loo mèn nación co' inacte mèn nación Israel. Le' sya, mèn co' inacte mèn nación Israel cue quee lezo' loo mbi' co' nac bin Isaí.

No ngóolque' mbi'a. Mbi'a nac Tad Jesucrist.

13 Ndlyazen le' Diox, co' ndli toloque' cue quee lezo' mèn loo cón che'n Crist, tolo li par xyo'f nde' xyo'f ndla' lezo' gu' loo con' co' ndxela's gu' loo Crist. No ndlyazen le' Diox li tolo que tee ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu' loo con' co' ndxela's gu' loo Crist par tataa mod cue quee lezo' gu' axta plóthe loo cón che'n Crist por cón che'n ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn co' nzo la's nii Xpii Natú' no co' nzo la's ya' Xpii Natú' co' ndlyath no gu'.

14 Daa ngobe', mèn huesen por cóن che'n Crist, le' gu' mbli nèele' lezo' gu' par li gu' con' ndac thidtene. Lomisque' ne, ndyaquen, huen huen mté' th gu' cón che'n ryethe con' co' nac con' ndac cón che'n Diox. Por cona, ndxác gu' co' x gu' loo thib hues xtàa gu' no loo tedib hues xtàa gu'. **15** Loo cart co' mzin loo gu' ndxè' mblin ryes mque'en ye's loo gu' clarleque' cón che'n ndxep con' co' huen huen non gu' no nanee gu' par te' lezo' gu' co' huen huen cón che'n di's ndac. Ngue niin con' ndxè' loo gu' tac Diox mbli angngòc con' ndac ndxè' loon par xo' f zin'en zin' ndxè' mastale' indxàalte daa par lina, ndyaquen. **16** Tataa mxo' f zin' Diox loon par ga xo' f zin'en loo mèn co' inacte mèn nación Israel, co' nee di's, gon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèna par tataa mod ta' mèn cuent xá mod ndlya's Diox lyá' mèn loo con' ryes. Tataa mod gác mèn co' inacte mèn nación Israel mèn che'npe' Diox por cón che'n Xpii Natú'. Ndxòo lezo' Diox ñée Diox mèna. No mdyal Diox ngòo mèna loo cón che'n Diox tac ndxela's mèna loo cón che'n Jesucrist, ¿lé'?

17 Per com le' daa nac thib mbi' co' ndxela's loo Crist Jesús, ¿lé'?, ndyaquen huenque' ndxàaca loon ndyac lezon por ngue tee xo' f zin'en thib zin' co' nac cón che'n Diox. **18** Tac daa ndlique' ryes ndyoodizen ante cón che'n con' co' ndli Crist loo mèn co' inacte mèn nación Israel por cón chenen. Tataa ndlin par tyubdi's mèn loo Diox, mèn co' inacte mèn nación Israel. No ndxàcque' con' co' ngue tee lin loo mèna xalte nac di's co' ngon yalbàn no con' co' ndlin. **19** Mèna ngola'sque' loo Crist por cón che'n yalguzye' co' ngòc loo mèn no por cón che'n ryethe con' co' nzo la's nii Xpii Natú' no co'

nzo la's ya' Xpii Natú'. Tataa mod mtaan zin' co' mxo'f zin' Diox loon co' nac nque tee gon yalbàn cóñ che'n di's ndac che'n Crist co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes por cóñ che'n Crist. Mtlon, mque tee'en par ned ciuda Jerusalén. No ngua que tee'en le'n rye yéezya' co' nac par ned làaz mèn ilírico. ²⁰ Tataa mod mnibe'en loo lezon no mdoo lezon ngua lon yalbàn cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn co' tarte gòn cóñ che'n Crist ryethe lugar tac imblyasten ngon yalbàn loo mèn co'te' ngua lole' tedib mèn yalbàn. ²¹ Ndxel' leque', ngòca xal ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' guni Sayi, di's co' mbez:

Loo mèn co' inacte mèn nación Israel co' tarte yath yèn cóñ che'n di's ndac, co' nac cóñ che'n Jesucrist, mèna hui' loo Jesucrist. No gòn mèna di's no ta' mèna cuent cóñ che'n Jesucrist, mèn co' thidtene tarte gòn no co' tarte ta' cuent cóñ che'n Jesucrist.

*Pab ngue li xtìuz ya too naa Pab mèn co' ndxela's
loo cóñ che'n Tad Jesucrist, mèn co' ngo ban ciuda
Rom.*

²² Por ngua que tee'en huax lugar, yende mod nda'i lugar loon par ngal neen máa gu' par nedrè'. ²³ Per nalle' ya ngolole' mxo'f zin'en zin' co' mxo'f zin'en co'te' nzon ndxè'. Ndxàcle' huax lín' ndryo' ndlyen' lezon ndlyazen go non gu' par nedrè'. ²⁴ Por cona, co'se' ryo'en trè', ndan par ned làaz mèn nación Espanyol, sangriiden par gal neen máa gu' tac ndub quee lezon ñeen máa gu'. Le' sya, co'se' ngolo mdan gust lezon guneen máa gu' par nedrè', sya, ndub quee lezon lyath no gu' daa con ndxep con' co' naquin daa co' nde che loon par

ned ga que tee'en. ²⁵ No nalle' ndoo be'le' gan par ciuda Jerusalén. No sanghuen tmi co' mthop mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yèezya' che'n làaz mèn acay, mèn co' mdoo lezo' lyath no hues xtàa co' nac mèn co' ndxela's co' nde che con' loo, mèn co' nac mèn che'n ciuda Jerusalén. ²⁶ Tac mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yèezya' che'n làaz mèn acay co' ndxela's mbli xtùuz thìb con' ndac par mthop mèna tmi par ta' gòn mèna tmia loo prob mèn co' ndxàc hues xtàa mèna por cón che'n Crist co' ndyac yaltii, mèn co' nzo ban ciuda Jerusalén. ²⁷ Mxac mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yèezya' che'n làaz mèn acay huenque' nac co' mbli mèna. Tac mèna nden' ndxàalque' lyath no mèna mèn co' nac mèn nación Israel co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist, mèn co' nzo ban ciuda Jerusalén. Tataa mden' mèna tac por cón che'n mèn nación Israel co' ndxela's ngòc con' ndac che'n Diox loo mèn co' inacte mèn nación Israel. Tac texal mbli mèn co' ndxela's, mèn co' nac mèn nación Israel, par mblyath no mèna mèn co' inacte mèn nación Israel con cón che'n Diox co' non mèn nación Israel no co' nda' mèn nación Israel cuent, por cona, ndxàalque' lyath no mèn co' inacte mèn nación Israel mèn co' nac mèn nación Israel con con' co' nac che'npe' mèn co' inacte mèn nación Israel co'se' nde che con' loo mèn co' ndxela's, mèn co' nac mèn nación Israel. ²⁸ Por cona, co'se' yilo tan tmia loo mèn nación Israel co' ndxela's, co' nzo ban ciuda Jerusalén, tmi co' mthop mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon no mèn yèezya' che'n làaz mèn acay co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist, sya, non mèn nación Israela, lìcque' ngola's gu', ne, gu' co' nac mèn co' inacte

mèn nación Israel loo Jesucrist por cón che'n mèn nación Israel. Syare', tenen ned par ñeen máa gu'. Yiloa, tenen ned ndan par ned le'n yéezya' che'n làaz mèn españ. ²⁹ Ngobe'en loo lezon, co'se' gal neen máa gu' par nedrè', anze'f thìb con' ndac li Diox loon par gon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Crist loo gu'.

³⁰ Lyazen tedib con', ne, mèn huesen por cón che'n Crist, gu' co' nac mèn gulàaz mèn ciuda Rom, ña'ben loo gu' por lèe che'n Tad Jesucrist, no por mod co' ndli Xpii Natú' par nque' lezo' na' Diox no nque' lezo' na' ñèe na' hues xtàa na', ña'ben loo gu' thidte queltàa no gu' daa loo zin' co' mxo'f zin' no gu' daa, loo zin' co' mxo'f zin' Diox loon loo cón che'n di's ndac che'n Crist, ned nque tee'en par cuez gu' Diox por daa, ne. ³¹ Bna'b gu' loo Diox le' Diox quenap daa loo mèn co' tarte yila's co' nac mèn naad no mèn nguud, mèn co' nac mèn yéezya' che'n làaz mèn jude. No tolo gurez gu' Diox le' mèn co' ndxela's co' nzo ban ciuda Jerusalén, tyal mèna càaya' mèna tmi co' mtel' mèna loon con huen di's no con huen cuent ³² par tataa mod chele' Diox nee lezo', con huen di's no con huen cuent càaya' mèna tmi. Chele' mèn tataa mcàaya' tmia, le' sya, huen nzo lezon gal neen máa gu' par nedrè', no axta nagàl yo lezon gal neen máa gu'. ³³ No ndlyazen le' Diox, co' ntu' no co' ntàl lezo' mèn, no Diox co' ndli par nagàl yo lezo' mèn, Diox li cue ban gu' rye nda gu' no rye ndye'th gu' làth xtàa gu'. Taandxè' gàca loo gu', ey. Thìba con' ndxè'.

Pab ngue nii Diox loo mèn loo cart ndxè'.

¹ Le' tediba na, ngue tel'en di's no ngue tan'en di's loo cart ndxè' loo gu', bli gu' cas no nabe'ste go no gu' xa'got co' lèe Febe co' ndxàc fta'n na' por cón che'n Crist. Tac xa'gota nxo'f zin' zin' le'n templ co' ndub le'n yèez Cencr. ² Fta' gu' lugar yòò guna' làth gu' no nabe'ste yo no gu' guna' por lèe che'n Tad Crist. Bli gu' con' ndxè' xalque' ndxàal li mèn co' ndxàc hues xtàa por cón che'n Crist. No blyath no gu' guna' loo chol con' co' nde che loo guna'. Tac guna'a nde teele' ndlyath no huax mèn co' nde che con' loo. No ndlyath no guna' yub daa huax vez.

³ Gunii gu' Diox loo Priscil co' nac sa'l Aquil, no gunii gu' Diox loo Aquil. Ryop sa'l xa'a thidte mxo'f zin' no daa loo zin' che'n Crist Jesús. ⁴ Ryop sa'l xa' mda' guth yalnaban xa' par gath xa' par mtelá' xa' daa co'se' mblyá' mblyá' nguth mèn daa. Por cona, idxathlasten mbezen Diox quix gu' loo xa'. No iante daa mbez Diox quix gu' loo xa'. Ndxe'leque', ryete mèn hues na' co' ndxela's loo Diox co' inacte mèn nación Israel, ryete liz Diox le'n ryete yèezya' che'n làaz mèna, ne, mbez Diox quix gu' loo xa' por mtelá' ryop sa'l xa' daa loo con' ryes. ⁵ Ndlyazen ne, gunii gu' Diox loo rye mèn co' ndxàc hues xtàa na' por cón che'n Crist, mèn co' nqueltàa liz ryop sa'l Priscil no Aquil. Gunii gu' Diox loo amiu daa, Epenet, co' anze'f nque' lezon ñèen. Epenet nac thib mbi' co' nerleque' ngola's loo cón che'n Crist co' nac mèn yèezya' che'n làaz mèn acay. ⁶ Gunii gu' Diox loo Mari co' más ndli nxo'f zin' zin' cón che'n Crist làth gu', ne. ⁷ Gunii gu' Diox loo Andron no loo Jun co' nac mèn gulàaz daa. Ryop mbi'a

thidte mque' lezi'f con daa. Inga'ste ryop mbi'a làth myen' co' mtel' Crist co' ndxe' di's che'n Crist loo mèn. Ryop mbi'a nac xa' co' ngola's loo Crist no loo cóñ che'n Crist ndoore yilazen loo Crist.

⁸ Ndlyazen ne, gunii gu' Diox loo Ampl, co' nac amiu daa, co' anze'f nque' lezon ñèen loo cóñ che'n Tad Crist. ⁹ Gunii gu' Diox loo Urban co' ndlyath no nu' loo zin' co' nxo'f zin' nu' loo Crist Jesús. Gunii gu' Diox loo Estac co' nque' lezon ñèen, ne. ¹⁰ Gunii gu' Diox loo Apel. Apel nde teele' ndlu' thib mod no tedib mod xal, llicque', ndxela's Apel loo Crist no loo cóñ che'n Crist. No ndlyazen gunii gu' Diox loo rye mèn guliz Aristob. ¹¹ Gunii gu' Diox loo Herodión co' nac mèn gulàaz daa. Gunii gu' Diox loo mèn guliz Narcis co' ndxela'sque' loo Tad Crist, ne. ¹² Gunii gu' Diox loo Trifen no loo Trifos tac ryop guna'a thidteneque' nxo'f zin' zin' cóñ che'n Tad Crist. Gunii gu' Diox loo Persid, co' ndxàc fta'n na' por cóñ che'n Crist, co' anze'f nque' lezon ñèen. Tac guna'a anze'f mbli zin' cóñ che'n Tad Crist, ne. ¹³ Gunii gu' Diox loo Ruf co' ndxela's, co' inga'ste loo cóñ che'n Tad Crist làth mèn no loo xna' Ruf co' ndlin cuent nac xal xnan. ¹⁴ Gunii gu' Diox loo Asincret no loo Flegont no loo Herm no loo Patrob no loo Hermes no loo taamas hues xtàa na' por cóñ che'n Crist co' nzo no rye mèna. ¹⁵ Ndlyazen nii gu' Diox, ne, loo Filog no loo thib xa'got co' lèe Jul no loo Nere' no loo fta'n Nere' no loo xa'got co' lèe Olimp no loo ryete taamas mèn co' ndxàc hues na' co' nzo làth mèna, ne.

¹⁶ Gunii gu' Diox loo thib xtàa gu' no loo tedib xtàa gu' xalque' nac mod co' ngue's ncàa gu' yen

xtàa gu'. Ryete mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n Crist co'te' nzon ndxè' ngue nii Diox loo gu'.

¹⁷ Na'ben loo gu', mèn huesen por cóñ che'n Crist, hui' gu' no bla's gu' loo mèn co' ndli par ndxàc chop ned mèn loo hues xtàa mèn. Ndxàc mèna mèn co' nca' no mèn co' ntau' loo xtàa mèn loo cóñ che'n Crist. Con' co' ndli mèna ntau' no nca' loo di's ndac co' nac co' mté'th gu' co' ndlu' mod co' nzo ban gu'. Más huen, gro' xà' gu' loo mèna.

¹⁸ Tac ryete mèna indlide sirv loo Tad Jesucrist na'. Ndxe'leque', ndli mèna sirv ante loo con' ndryo' ndlyen' lezo'pe' mèna. Nado' di's nado' cuent ndli mèna par yòo lezo' mèn co' nac mèn naxèn no mèn nachol' par tataa mod quedìi mèna prob mèn co' nac mèn naxèn no mèn nachol'.

¹⁹ Ndxath ndxèn loo ryete mèn xá mod ndyubdi's gu' loo Tad. Por cona, ndyac lezon ñèen gu'. No sate más ndlyazen tyub xnìi yéc gu' no tyub xnìi lezo' gu' no altant cue gu' par li gu' con' co' nac con' ndac. Ndxe'leque', indlyasten gác gu' mèn co' ndli con' ye'rsin'. ²⁰ Diox co' ntu' ntàl lezo' mèn no co' ndli par nagàl yo lezo' mèn, Dioxa tolo ton' rye con' ye'rsin' co' ngue li Mebizya làth gu' par ne'lide Mebizya gan gác gu' chop ned mèn loo con' co' ngue niin loo gu' ndxè'. Lyazen le' Tad Jesucrist na' tolo li anggàc con' ndac loo gu'.

²¹ Timote co' anze'f ndlyath no daa loo zin' co' nxo'f zin'en loo Crist ngue nii Diox loo gu'. Lus no Jasón no Sosipat, ne, co' nac mèn gulàaz daa ngue nii Diox loo gu'.

²² Daa, co' lèe Ters, co' nac secretar loo Pab, co' mque' ye's co' nac cart ndxè' loo gu', daa ngue nii Diox loo gu' loo cóñ che'n Tad Crist, ne.

²³ Ngue nii mbi' co' lèe Gay Diox loo gu'. Liz Gay nac posad daa nalle'. Liz Gay nqueltàa mèn co' ndxela's co'se' mbez mèn Diox. Erast, co' nac tesorer che'n mèn ciuda Rom, ngue nii Diox loo gu', ne. Mbi' co' lèe Cuart, co' nac hues na' por lèe Tad Crist, ngue nii Diox loo gu', ne.

²⁴ Lyazen le' Tad Jesucrist tolo li par anggàc con' ndac loo gu'. Taandxè' gàca loo gu', ndèe gu'.

Pab ngue nii lult di's co' nac di's natú' cóñ che'n Diox loo mèn.

²⁵ Tolo ndlyazen gab na' loo hues xtàa na': Diox roo Diox xèn nac Diox, Diox co' ndli par tolo cue nèe gu' loo cóñ che'n Crist por cóñ che'n di's ndac co' ngon yalbàn no cóñ che'n Crist co' ndlu'en loo gu'. Con' co' nac cóñ che'n Crist co' ndlu'en loo gu' ndxè' thidte nac no thidte ndyee xalque' mbli Diox par mblo xo'f Diox con' co' ngo casloo loo Diox axta co'se' mtlo mblec Diox no mxèn' Diox izlyo'.

²⁶ Per nalle' ryethe con' mbli Diox pólá ndryo xo'f loo mèn por cóñ che'n libr co' nac xti's Diox co' ngòc libr co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's. Mque' mèn co' mde'th di's ye's xalque' ngòc di's co' mnibe' Diox, Diox co' nac Diox thidtene. Ryethe con' co' ngo casloo loo Diox pólá cóñ che'n di's ndac, le'i ndryo xo'f loo mèn rye nación dib athu loo izlyo' le'n tiemp ndxè' par yila's mèn cóñ che'n di's ndac no tyubdi's mèn loo Diox xal mbez di's ndac.

²⁷ Lyazen le' loo Diox co' nac thidte Diox, no Diox co' ndxácpe' alux con', loo Diox gab mèn le' Diox nac Diox roo Diox xèn thidtene por cóñ che'n Tad Jesucrist. Taandxè' gàca, ndee gu'.

Testament cub co' nac di's ndac che'n Tad Jesucrist

**New Testament in Zapotec, Miahuatlán
(MX:zam:Zapotec, Miahuatlán)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Miahuatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Miahuatlán [zam], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Miahuatlán

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
64c75c38-fe26-5ca1-b0d8-d75cd0576d77